

DENGÊ

KOMKAR

Sal : 10
Wext : 25. 5. 1988
Hejmar : 107
Biha : 1 DM

KOVARA FEDERASYONA KOMELÊN KARKERÊN KURDISTAN LI ELMANYA FEDERAL

KÜRT HALKININ YİĞİT EVLADI ALİ HOCA'YI KATLEDİLİŞİNİN BİRİNCİ YILINDA SAYGIYLA ANIYORUZ

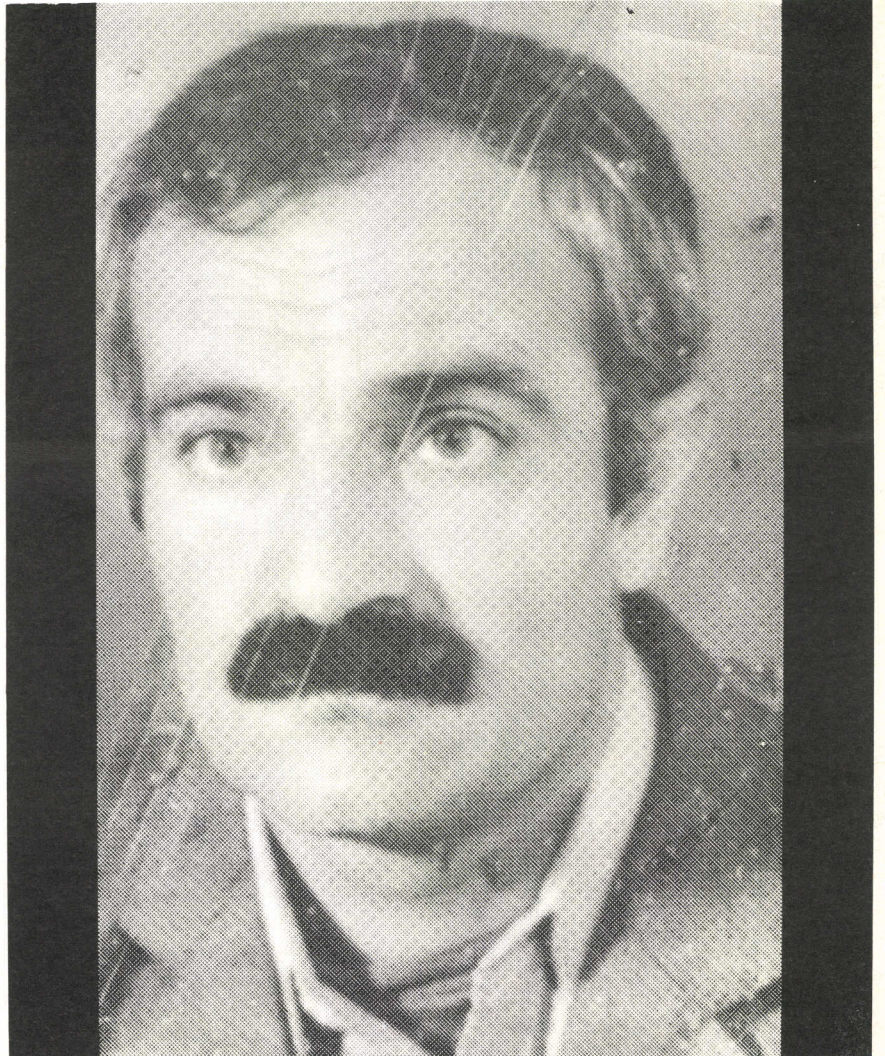
İnsanın yaşamında acı duyduğu günler vardır, mutluluk ve sevinç duyduğu günler vardır. Bu mutluluk ve acıların bazılarını duyduğun an yaşarsın ve hemen unutursun. Ama öyle acılar da vardır ki, ne bir an, ne de bir süreç içinde unutulur. Yaşamın boyunca hafızanda taptaze durur. İşte bundan bir yıl önce 3 Mayıs 1987 günü Hannover'de, Apocu ajan provakatörlerce katledilen Ali Hoca'nın acısı, böylesine unutulması güç bir acıdır. Her 1 Mayıs günü işçi sınıfının bayramını kutlamanın sevincini duyarken, her 3 Mayıs günü de, Ali Hoca'nın katledilişinin acısını duyacağız.

Ali Hoca'nın katledilişi sadece tek tek insanlarda mı böylesine derin bir acı yarattı? Hayır! O'nu tanıyan binlerce insan, aynı acıyı paylaştı. Aynı acıyı paylaştığı içindir ki, Kürdistan'da, özellikle kendi bölgesi olan Bingöl ve Elazığ'da, insanlarımız matem tuttu. Katledildiği yer olan Hannover'de binlerce insan onun cenaze törenine katılıp Apocu katil güruhunu lanetledi ve yine onu İran Kürdistanı'ndan tanıyan yüzlercesini hüzüne boğdu.

Binlerce insan neden Ali Hoca için gözyaşı döktü? Halkımız neden ölüm haberini matemle karşıladı? Bunun sebebi kuşkusuz Ali Hoca'nın devrimci kişiliği, halkına ve onun kurtuluşuna olan özlemi; fedakarlığı, inançlılığı ve onurlu bir devrimci geçmişe sahip oluşuydu.

Ali Hoca, dürüstlüğü bir sembo-

(Devamı 3. sayfada)

KOMKAR—Danimarka'nın II. Kongresi:

Birlik, Disiplin ve dayanışma

KOMKAR-Danimarka'nın 2. Kongresi, 30 Nisan 1988'de Kopenhag'da "Kürt Halkı Bir Ulus Olarak Resmen Tanınsın", "Merkezi Radyo'da Kürdistanlı Göçmen İşçilere Kürtçe Yayın Hakkı" ve "İrkçiliğe Karşı Yerli Yabancı Elele" belgeleri altında toplandı.

Kongremiz, geçtiğimiz günlerde Irak Kürdistan'ında Saddam diktatörlüğünün giriştiği katliam sonucu yaşamlarını yitiren binlerce insanımızın; Kürdistan'ın özgürlüğü ve mutlu geleceği için şehit düşenlerin anısına yapılan bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Daha sonra gündem maddelerinin görüşülmesine geçildi. Üye arkadaşlar iki yıllık çalışmalarını değerlendirerek, gelecek döneme ilişkin görüş ve önerilerde bulundular. Kongre, üç değişik konuda kararlar aldı. Kararların ilki Danimarka'da Kürt işçilerinin sorunlarına ve Kürt halkının içinde bulunduğu duruma ilişkin dayanışma ve ilgiden dolayı SF Milletvekili Pelle Voigt'te ve partisine gönderildi. Danimarka Parlamento Başkanlığına gönderilen ikinci karar ise, "Kürt halkının ulusal varlığının resmen tanınması, Danimarka merkez radyosunda Kürtçe yayın hakkının tanınması konusunda parlamentonun olumlu tavır takınması" çağrısı yapıldı. Üçüncü karar ise, Irak'taki kanlı rejimin başı Saddam Hüseyin'e gönderilerek, O'nun halkımıza karşı giriştiği insanlık dışı soykırım lanetlendi.

İkinci Kongre'miz aynı zamanda güçlü bir dayanışmaya dönüştü. Kongremize, aralarında Danimarka Komünist Partisi, Sol Sosyalistler Partisi (VS), Danimarka Sosyal Bakanlığı adına Karen Andersen, Danimarka'daki Mültecilere Yardım

Federasyonu, YNK-Danimarka, PDK-Irak, PDK-İran, KOMKAR-F. Almanya'nın da bulunduğu 23 örgüt ve demokratik kuruluş temsilcileri katılıp konuşma yaparak veya mesaj göndererek; Kürt halkının haklı mücadelesini desteklediklerini belirttiler.

Yeni organların seçiminden sonra, üye ve misafirlerin katıldığı bir eğlence programı düzenledik. Derneğimizin folklor ekibi, birbirinden güzel oyunlar oynadılar. İsveç'ten gelen dengbêj Firat, geceye ayrı bir renk kattı. Ayrıca Kürdistan'daki mücadele, yaşam ve sömürgeci zulüm ve vahşeti anlatan slaytlar gösterildi.

Kongre çalışmaları baştan sona kadar birlik, beraberlik ve disiplin içinde geçti. KOMKAR-Danimarka, başarıyla tamamladığı 2. Kongre'sinden daha güçlenerek çıktı.

Ararat/DANİMARKA

Yunanistan:

NEWROZ'u Coşkuyla Kutladık

1 Nisan tarihinde, Atina İşçi Merkezi'nde, SOL BİRLİK Yunanistan Komitesi, İran ve Irak Öğrenci Dernekleri, Newroz'u kutlama gecesi düzenledik. Kürt halkının ulusal kuruluş mücadelesiyle dayanışma gününe dönüşen Newroz gecesine, 150'yi aşkın kişi katıldı. Önceki yıllardan farklı olarak, bu yıl geceye katılanların çoğunluğunu Yunanlılar oluşturuyordu.

Newroz öncesi yoğun bir çalışma yürütüldü. Atina'nın en kalabalık caddeleri, Newroz afişleriyle donatıldı.

Gece boyunca izleyicilere, zengin kültürel ve politik içerikli bir program sunuldu. Kürt Halk Oyunlarını sergileyen Folklor ekibi canlı oyunlarıyla, Ozanlarımız Şêxo ve Memo, sazları ve türkülerıyla kitlenin beğenisini aldılar. Irak Kürdistanı'ndan bir arkadaşın, sunduğu pandomim oldukça ilgi çekti. Gece boyunca slaytlar eşliğinde yapılan konuşmalarla, halkımızın mücadelesi ve üzerindeki baskılar teşhir edildi.

Geceye çok sayıda örgüt, temsilci ve mesaj yolladı. Bunlardan bazıları şunlar:

- KEADA (Pasok yanlısı Barış Derneği),
- EEDDA (Uluslararası Demokratik Dayanışma Komitesi (YKP Yanlısı)),
- ELİNİKİ ARİSTERA-EAP Yunan Solu (Euro Kom.),
- KNE Yunanistan Komünist Gençlik Örgütü Yönetim Kurulu Üyesi,
- İ-KDP taraftarları.

Heval

"Daha coşkulu ve kitlesel Newrozlar dileğiyle"

Değerli Arkadaşlar, Öncelikle KOMKAR'a yaraşır, disiplinli, kitlenin anlayacağı bir dille anlatım, zengin kültür programlı bir Newroz düzenlediğiniz için teşekkürlerimi bildirmeyi bir yurtsever olarak görev biliyorum.

Arkadaşlar, Halkımızın direniş sembolü Newroz'u kutlamak için yaptığımız çalışmalardan ve kitleler üzerinde bırakmış olduğu olumlu etkiden bahsetmek istiyorum. Newroz öncesi, yığınların olduğu her alanda yoğun bir propaganda geliştirerek, onlarla sıcak bağlar kurduk. Batıberlin'de yapılan tüm gecelere, konserlere giderek,

bundan da öte sayısız ev ziyaretleri yaparak bilet sattık. Gittiğimiz her yerde halkımızın bize karşı sıcak ilgisine şahit olduk.

Bildiğiniz gibi 12 Mart 1988'de Batıberlin'de KOMKAR tarafından düzenlenen Newroz gecesine 2500 kişi katıldı. Gece sonrası konuştuğumuz bir çok kişi sunulan programı çok beğendiklerini söylediler. Yine birçok kişi, gecenin disiplinli, coşkulu bir şekilde geçtiğini belirterek, bizleri kutladılar. Yukarıda saydığım nedenlerden dolayı KOMKAR'ın düzenlediği Newroz gecelerini tercih ettiklerini belirttiler. Tanıdığım çok sayıda kişi ise Aram'ın Newroz gecesine katılmasından dolayı memnunkullarını dile getirdiler.

KOÇER/Batı Berlin

ALİ HOCA'yı Katledilişinin Birinci Yılında Saygıyla Anıyoruz (Baştarafı 1. sayfada)

lüydü. Sözü özüne uygundu. Yalanı, dedikoduyu, arkadan konuşmayı, fiskosu sevmeyen bir insandı. Doğru bildiğini söylemekten hiçbir güç onu alıkoyamazdı. Onun için yer ve zaman önemli değildi, ölümü pahasına dahi olsa, doğru bildiğinden şaşmazdı. Söyleyeceğini insanların yüzüne söylerdi.

Ali Hoca, yiğitliğin ve fedakarlığın simgesiydi. Devrimci yaşamı boyunca nice güçlüklerle ve zorluklara rağmen, sömürgeci güçlere karşı boyun eğmedi, yılgınlık göstermedi, ölümüne dek halkın kurtuluşuna ve ülkesinin özgürlüğüne olan inancını yitirmedi. Bingöl'de faşist terörün kol gezdiği, insanların evinden dışarıya çıkmaya cesaret edemediği dönemlerde, faşist güçlere karşı militanca mücadele etti ve devrimci mücadelenin en ön saflarında yerini aldı. Faşizmin geriletildiği, devrimci hareketin ivme kazanmasında Ali Hoca'nın fedakarlığı ve yiğitliğinin büyük payı vardır. Bunu Bingöl'de ve onu tanıyan herkes bilir.

Onun en büyük arzusu halkıyla birlikte olmak, halkın çektiği acı ve ızdırabı birlikte paylaşmaktı. Halkından ve ülkesinden bir an dahi olsa ayrılmak ona ağır gelirdi. Her zaman halkıyla iç içe olmak ve onlara hizmet etmek isterdi. Ve bunu isteyerek zevkle, coşku ile yapardı. Bu, onun en büyük tutkusuydu. 12 Eylül faşist darbesi ile ülkeden ayrılmak zorunda kaldığında, İran Kürdistanı'na geçti, 3 yıl orada kaldı. Halkın o parçadaki kurtuluş mücadelesine katıldı. İran Kürdistanı'ndaki halkımızla olan sıcak ilişkileri, fedakarlığı ve çalışkanlığı sonucu onlarla kısa bir süre sonra kaynaştı; onların sevgi ve sempatisini kazandı. Bu sevgi ve sempatisinden dolayı da ona "Eli'yê Azadixaz" ismini taktılar.

Ali Hoca'da tükenmeyen bir enerji ve engin bir inanç vardı. Gittiği ve kaldığı her yerde, inatla ve coşku ile çalışırdı. Çalışmalarında güven verici ve samimi idi. Hiçbir güç onu çalışmasından alıkoyamazdı. En son geldiği F. Almanya'nın Hannover kentinde kısa bir süre içinde kitlelerle dialog kurdu ve orada bir çalışma komitesi oluştu. Kürdistanlı emekçi kitleler içinde yoğun bir propaganda ve örgütlenme işine girişti; kısa bir sürede büyük bir saygınlık edindi.

O, korku nedir bilmezdi. Halkın kurtuluşu uğruna ölümü çoktan

göze almıştı. Ölümle defalarca yüzyüze gelmişti. Birçok kez öldürülmek istenmişti ama öldürülememişti. Sömürgeci faşist güçlerin gizli ve açık terör örgütleri, onu çarşı ortasında kurşun yağmuruna tutmuşlardı, evini bombalamışlardı. İşkenceye öldü diye bir inşaata atmışlardı, örgüt binasına defalarca silahlı ve bombalı saldırılar düzenlemişlerdi. Ama onu yok etmeyi bir türlü başaramamışlardı. Bu kadar açık hedef

olmasına rağmen, devrimci kararlılığından hiçbir şey kaybetmeden hep olayların üzerine gitmişti. Korkmamıştı, geri adım atmamıştı ve mücadelenin en ön saflarında koşmuştu.

En son çalıştığı Hannover kentinde de baskı, tehdit ve saldırılarla yüzyüze gelmişti. Bu kez devreden sömürgeci güçler çıkmış, aynı görevi sözümona "yurtseverlik" adına ortaya çıkan Apocu cinayet şebekesi üstlenmişti. Ali Hoca'nın kitleler içinde saygınlığına tahammül edemiyen bu eli kanlı güruh, Ali Hoca'ya saldırarak onu yaraladılar, daha sonra "öldüreceğiz" diye haber gönderdiler, tehdit ettiler. Ali Hoca tüm bu tehdit ve baskılara rağmen çalışmalarını sürdürdü. Onların saldırı ve tehditlerine pabuç bırakmadı.

Sömürgeci faşist güçlerin öldürmek istedikleri ve öldüremedikleri Ali Hoca'yı, Apocu provakator örgütün, eline silah sıkıştırdığı bir maşa katletti. Ali Hoca'nın katledilmesi sadece faşist güçleri, halkımızın düş-

manlarını sevindirmişti. Bunun dışında kimseye yarar sağlamamıştı.

Ali Hoca gibi 20 yılını halkın kurtuluş mücadelesine adanmış bir devrimciyi katledenler, tarih önünde suçludurlar, Kürt halkı önünde suçludurlar ve yüzleri karadır.

Anma Toplantıları

Halkımızın yiğit evlatlarından KOMKAR Genel Yönetim Kurulu Üyesi Ali Hoca ile KOMKAR-Fransa Başkanı Hüseyin Ali Akagündüz, Batıberlin'de ve F. Almanya'nın

Hamburg, Köln, Münih, Mannheim kentlerinde düzenlenen toplantılarla anıldılar.

Toplantılar iki arkadaşın yanı sıra, Kürdistan ve dünya devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşuyla açıldı. Daha sonra halkımızın bu yiğit iki evladının hayatları ve devrimci mücadeledeki yorulmak bilmeyen çalışmaları üzerinde duruldu. Onların yükselttiği özgürlük bayrağının bundan böyle de yere düşürülmeyeceği, bunun, onların anısına saygı olacağı vurgulandı. Ayrıca Ali Hoca'nın özgür ve demokratik Kürdistan özlemini dile getiren bir şiiri de okundu.

Anma toplantıları "Ne yılgınlık ne macera, yaşasın devrimci mücadelemiz!", "Ali Hoca ve Hüseyin Ali'nin anısını mücadelemizde yaşatacağız!" şiarlarıyla son buldu.

Ali Hoca'yı katledilişinin birinci yılında, saygıyla anarken, O'nun yiğitliğini, dürüstlüğünü ve devrimci kişiliğini mücadelemizde yaşatacağız.

Özgür 1 Mayıs'ların Kutlanacağı Günler Yakındır

İşçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışma günü 1 Mayıs, bu yıl da tüm dünyada görkemli törenlerle kutlandı.

Bir çok ülkede özgürce kutlanan 1 Mayıs, Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte Türkiye'de ağır baskılarla karşılaştı, O'nu kutlamak isteyenler ağır hapis cezalarına çarptıldı. Burjuvazi 1 Mayıs'tan ne kadar korktuğunu onu "Bahar Bayramı" ilan etmesiyle gösterdi. Böylelikle işçi sınıfının mücadele ve birlik gününü ortadan kaldırdığını, yığınların hafızasından silbileceğini umut etti.

Türkiye'de 1 Mayıs kitlesel olarak ilk kez 1976 yılında DİSK'in öncülüğünde İstanbul'da kutlandı. Onu izleyen 1 Mayıs 1977, burjuvazi ve onun kiralık katilleri tarafından kana bulandı; 34 kişi yaşamını yitirdi. Bu katliam ve provakasyonla işçi sınıfını ve Kürt halkını yıldırdığını savanan burjuvazinin umutları, yığınların 1 Mayıs 1978'de alanlara daha kitlesel bir şekilde çıkmasıyla suya düştü. 1 Mayıs, 1979 ve 1980 yılındaki yasaklamalara rağmen, başta İstanbul olmak üzere Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nın birçok yerinde kitlesel bir şekilde kutlandı.

12 Eylül 1980'de iktidara el koyan faşist cunta, 1 Mayıs'ı tümünden tarihten sileceğini ilan etti. 1 Mayıs'ı ka-

na boğanlar serbestçe dolaşırken, geçmişte onu kutlayanlar, savaş hali hükümleri uygulanarak idam cezasıyla yargılandılar. Son sekiz yılda her 1 Mayıs öncesi cunta terör estirdi, onun en ufak bir şekilde kutlanmasını silah zoruyla engellemeye çalıştı. Tüm baskı ve zor koşullara

neği 1 Mayıs 1988 oldu.

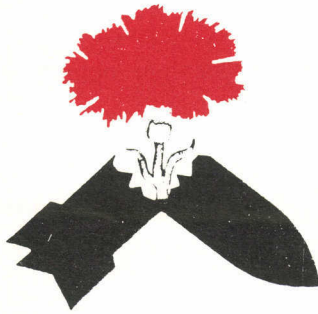
Bu yıl 1 Mayıs'ın kutlanması için değişik sendika, dernek, dergi ve partilerin başvuruları kabul edilmedi. Açıkça rejimin sözcüleri tarafından tehditler savrulurken "İşçi bayramı diye bir şey yoktur, kim kutlamaya kalkarsa devletin güvenlik

rağmen işçiler ve emekçiler, 1 Mayıs'ı değişik biçimlerde kutladılar, onu yaşattılar. Bunun en somut ör-

güçlerini karşısında bulacaktır" dendi. Faşist rejimin başı Evren da-

F. Almanya'daki kutlamalar

İşçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs, Alman Sendikalar Birliği DGB'nin, F. Almanya'nın birçok kentinde düzenlediği yürüyüş ve mitinglerle yerli ve yabancı binlerce işçi ve emekçinin katılımıyla görkemli bir şekilde kutlandı. Onbinlerce işçi hep bir ağızdan "İşyeri güvencesi

ve herkese iş" şiarını haykırdılar.

DGB'nin düzenlediği çeşitli düzeylerdeki eylem ve etkinliklere, Kürdistanlı işçi ve emekçiler de aktif katıldılar. Yürüyüşlerin başarılı ve etkili geçmesi için görevler aldılar.

KOMKAR, tüm birimlerine 1 Mayıs öncesinde bir genelge göndererek, bu yılki kutlamalara yığınsal katılımın gerektiğini belirtti ve bu doğrultuda aktif çaba harcanmasını istedi. Türkçe ve Almanca olarak çıkarılan bildirisinden de binlerce dağıtıldı.

KOMKAR çıkardığı bildiride işçilere ve emekçilere şöyle seslenmektedir:

"Dünyamızda hiç bir bayram, 1 Mayıs'tan daha kitlesel kutlanmıyor. 1 Mayıs denince akla birlik, dayanışma ve mücadele geliyor. Bu da işçi sınıfı düşmanlarına korku salıyor. Türk burjuvazisi, tarihin her döneminde işçilerin birliğinden ve mücadelesinden derin bir korkuya

kapıldı. 1 Mayıs'ı, işçi sınıfı örgütlerini değişik dönemlerde bir çok kez yasakladı. Bu yasak zinciri, bugün de 1 Mayıs üzerinde, sendikalar, demokratik kitle örgütleri, işçi sınıfının ve Kürt halkının çıkarlarını gerçek planda temsil eden politik partiler üzerinde sürüyor. Halk derin bir yoksuluk cenderesi altında tutuluyor. Sömürgeci Türk burjuvazisi, Kürt halkının varlığından korkuya kapılıyor ve bu nedenle Kürt halkına yönelik amansız bir asimilasyon, sürgün ve sindirme politikası uyguluyor; ilan edilmemiş bir savaş sürdürülüyor.

Türkiye ve Kürdistan'da bu şartların yaşandığı bir dönemde biz, F. Almanya'da bulunan Türkiye ve Kürdistanlı işçiler, faşist rejime karşı gücümüzü birleştirmeli ve hep birlikte:

"Faşist diktatörlüğe, 1982 generaller anayasasına, işkence ve tüm insanlık dışı uygulamalara, örgütlenme, basın ve gösteri özgürlüğü önündeki engellere, Kürt halkının varlığına yönelik saldırılara, 1 Mayıs üzerindeki yasaklamaya karşı emekçi halklarımızın mücadelesine destek verelim. Ve yine hep birlikte Kürt dili, kültürü üzerindeki yasaklara karşı çıkalım. Zira bugün dünyamızda hiç bir ülkede, hiç bir dil anayasalarla, kanunlarla yasaklanmış değil. Bu ilkel yasağa karşı hep bir ağızdan 'Kürtçeye Serbestlik' isteyelim."

Bu yılki 1 Mayıs toplantı, yürüyüş ve diğer etkinliklerde KOMKAR üye ve sempatizanları, Saddam rejimini ve ona zehirli gaz satıp Kürt halkının katliamına ortak olan emperyalist güçleri protesto etmek amacıyla açılmış bulunan kampanya için binlerce imza topladılar.

ÜNİVERSİTELERDE PATLAMA!

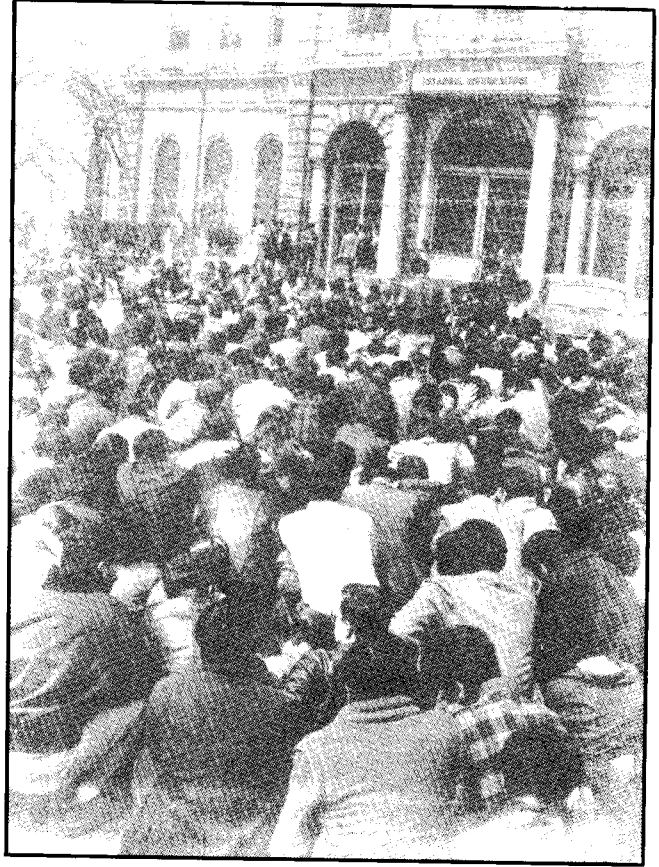
İstanbul Üniversitesi rektörlük binası, 28 Nisan 1988 günü, 1000'i aşkın öğrenci tarafından, üç saatte yakın bir süre boyunca işgal edildi. İşgali kırmak isteyen polis ile öğrenciler arasında çatışma çıktı... 39'u kız 158 öğrenci tutuklandı.

12 Eylül 1980'den buyana, en ciddi öğrenci hareketi olan bu eylem, birçok yorumlara hedef oldu. 28 Nisan'daki bu çatışmanın Zülal Sarı adlı bir kız öğrenciye sivil bir polisin sarkıntılık yaptığı iddiasıyla çıktığı, ilk ileri sürülen neden olarak basında yer aldı. İkincisi, 1 Mayıs arafesinde polis tarafından yaratılan bir provakasyon. Üçüncüsü, beli bir birikimin patlaması sonucu. Dördüncüsü...

İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin başlattıkları bu eylem, oldukça anlamlı.. Bu eylem, basit bir olaya gösterilen sıradan bir tepki olarak görülüp, değerlendirilemez. Üniversiteli gençliğin, bugün içinde bulunduğu durum ve karşı karşıya kaldıkları zorluklar, uğradıkları baskı, sindirme, susturma ve keyfi uygulamalara karşı gösterdikleri kitlesel bir tepki, bir başkaldırıdır bu. Nihayet olayın hemen ardından, benzer öğrenci eylemleri diğer üniversitelere de yayıldı. Başta Ankara, İzmir, Adana, Kocaeli, Samsun olmak üzere, hemen hemen tüm üniversitelerde öğrenciler, YÖK ve polis baskısını protesto eden dayanışma mitingleri ve boykotlar gerçekleştirdiler. Kürdistan'da ise Diyarbakır ve Van'da öğrenciler, duydukları hoşnutsuzlu-

ğu aynı eylemlerle dile getirdiler. Yoğun katılımın olduğu bu eylemlerde, ayrıca geçen yıl Van'da, "Oruç tutmadığı" gerekçesiyle öldürülen M. Şirin Tekin adlı Kürt yurtseveri için saygı duruşunda bulunuldu. Eylemlerde atılan sloganlar ise ortak bir iste mi dile getiriyor: "Okulda polis istemiyoruz", "Bilim içeri, polis dışarı", "polis-idare işbirliğine son", "yaşasın özgürlük", "direnmek yaşamaktır", "kahrolsun faşizm, yaşasın mücadelemiz..."

YÖK ve hükümet, öğrencilerin eylemlerini 12 eylül öncesi "terör ve anarşi ortamının tekrar geri getirilmesine hizmet ettiği"ni söylüyor.. Bunun kaba bir demagojiden öteye başka bir şey ifade etmediği açık.. 12 Eylül'le, herşeyden önce üniversitelerin özerkliğine tümüyle son verildi. Prof. İhsan Doğramacı'nın yönetiminde kurulan YÖK, öğrencileri "tek tip" bireyler, "üniversiteleri de bilime sırt çevirmiş, özgür dü-

şünmeyi öğretmekten uzak, soru sormasını unutturmak isteyen 12 Eylül ruhu"nun kol gezdiği kurumlar haline getirdi. 1402 sayılı yasa ile birçok değerli bilim adamı, öğretim görevlisi ve yöneticisininin, görevlerine son verildi. Yeni atanan rektörler ise değerli(!) profesörün dediklerine: "Evet efendim, dediğiniz doğru..." diyerek, alkış tutuyorlar. Bilime saygı, yerini onu zincirleyen, gelişmesini engelleyen bir zihniyete bıraktı. Mistik bir düşünceden öteye başka hiçbir değeri olmayan Türk (Devamı 15. sayfada)

ha da ileri giderek tehditler savurdu. 30 Nisan akşamı başta Taksim alanı ve çevresi olmak üzere, 1 Mayıs kutlanabileceği yerler çevik kuvvetlerin işgaline uğradı. Polis tarafından işçi semtlerine sayısız baskınlar düzenlendi, evler arandı. Kısacası terör estirilerek yığınlara 1 Mayıs öncesi gözdağı verilmek istendi. Ancak evdeki hesap çarşıya uymadı. Tüm yasaklara rağmen işçi ve aydınlar 1 Mayıs 1988 sabahı, 1 Mayıs 1977'de yaşamlarını yitirenlerin anısına çelenk bırakmak için Sıraselviler SHP il binasının önünde toplanmaya başladılar. Bu grup, alkış çalarak 1 Mayıs alanına doğru yürüyüşe geçtiler. İki yüz metre ilerledikten sonra çevik kuvvetler ve polis tarafından zor kullanarak dağıtılmaya çalışıldı. Öte yandan Emek sineması önünde toplanan 5 bin do-

layında bir kitle, "yaşasın 1 Mayıs" sloganı atarak Taksim Alanına doğru yürüyüşe geçtiler. Kısa bir süre sonra polis kitleyi silah kullanarak dağıtmaya çalıştı. Yürüyüşe katılan işçi ve öğrencilerle polis arasındaki çatışma öğle saatlerine kadar devam etti. Taksime giden caddeler her gün televizyonda izlediğimiz Gaze ve Batı Şeria'yı andırıyordu. Bir tarafta tam teçhizatlı çevik kuvvetler ve toplum polisleri, öte tarafta ellerinden başka hiç bir şeyi olmayan işçiler, emekçiler ve aydınlar. Polis 86 göstericiyi gözaltına aldı. Kırka yakın işçi yaralandı. Gözaltına alınan göstericiler polisin tutumunu ve iktidarın bir mayıs işçi bayramı üzerindeki yasağını protesto etmek için açlık grevine başladıklarını duyurdular. Öte yandan aralarında yasaklanan DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün de bulunduğu

8 SHP'li parlamenter taksim alanına giderek 1 Mayıs 77'de katledilenlerin anısına 34 çelenk bıraktılar.

1 Mayıs 1988 gerek katılım gerekse yapılan eylemler bakımından, geçmiş yıllara nazaran nitel bir sıçramayı göstermektedir. Yaşamın işçi ve emekçi yığınlar için bir cehennem olduğu Türkiye ve Türkiye Kürdistanı, son 1 Mayıs kutlamalarında da görüldüğü gibi patlamaya gebe. İşçi ve emekçi kesimler her geçen gün biraz daha 12 Eylül faşist rejiminin yarattığı korku çemberini kırmakta, mücadeleye daha bir sarılmaktadırlar. Hiç kuşku yok ki 1 Mayıs 1989 onbinlerin sokağa döküleceği, demokrasinin kazanılması için kitle muhalefetinin daha da kabarcacağı bir bayram olacaktır. Bize düşen görev bugünden yarına hazırlanmaktır.

Halabçe Katliamını Protesto Eylemleri Sürüyor

YUNANİSTAN

Irak Kürdistanı'nda halkımıza karşı uygulanan soykırım, kardeş Yunan halkı tarafından büyük bir şok ve tepkiyle karşılandı. Yunan televizyonu zehirli gaz kullanılarak girilen kitle katliamını iki kanaldan görüntülerle birkaç gün peşpeşe verirken, günlük basın da sayfalarında olaya genişçe yer ayırdı.

Siyasal partilerin ve demokratik kuruluşların soykırıma karşı tepkileri, sokaktaki insanların tepkisinden çok azdı.

Olayın duyulmasından sonra biraraya gelen Kürdistanlı ve Türkiye'li örgütler, **Kürt Halkıyla Dayanışma Komitesi**'ni oluşturdular. Komite-de 13 örgüt (TKSP Sempatizanları, PPKK, TKEP, TKP-B, TDKP, TKP-ML, Dev-Kurtuluş, Dev-Savaş, Dev-Sol, Acil, TKKÖ, Rızgari) yer aldı. Başlangıçta komitenin içinde yer alıp, komitenin kararlaştırdığı tüm eylemleri onaylayan TKP, daha sonra tüm çalışmalarından ve komiteden çekildi.

Komite daha sonraki günlerde sırasıyla şu eylemleri gerçekleştirdi:

Yunanistan'daki siyasi partiler ve demokratik kuruluşlar ziyaret edilerek, görüşmelerde bulunuldu. Kendilerine Irak Kürdistanı'ndaki son gelişmeler aktarılarak Kürt halkıyla dayanışmayı artırmaları istendi. Daha sonraki günlerde birçok Yunan'lı örgüt açıklama yaparak, soykırımı protesto etti. Komitenin Yunanistan'daki örgütlere yönelik olarak hazırladığı bir metnin Yunan-cası aynı günlerde yaygın bir şekilde dağıtıldı.

31 Mart günü Atina'nın Propilya Meydanı'nda, Birleşmiş Milletler binası önüne kadar bir protesto yürüyüşü düzenlendi. BM binasına, Irak rejiminin Kürdistan'ın Halepçe kentinde giriştiği soykırımı protesto eden bir mektup bırakıldı. Irak büyükelçiliğine kadar yapılması gereken yürüyüş, Yunan polisinin engellemesi üzerine gerçekleşmedi. Daha sonra polis, ancak üç kişinin büyükelçilik önüne gitmesine müsaade edebileceğini bildirdi. Yürüyüşü düzenleyen komiteden üç kişi tarafından, Irak Büyükelçiliği önüne siyah çelenk ve protesto mektubu

ile İran'a olan silah satışının hemen durdurulmasını talep eden bir kart basıp dağıtılar.

Öte yanda Iraklı yurtsever örgüt taraftarları Halepçe Komitesi oluşturdular. Bu komite 29 Mart Salı günü diğer birçok demokratik örgütün ve Kürdistanlı yurtseverlerin katılımıyla Irak büyükelçiliği önünde bir miting düzenledi. 700 civarında bir kitlenin katıldığı bu mitingde, KOMKAR-Fransa'da yerini aldı. Daha sonra, aynı komite, Halepçe'nin unutulmadığını vurgulamak amacıyla geçtiğimiz 27 Nisan günü 1000'e yakın bir kitlenin katılımıyla ikinci bir yürüyüş düzenledi.

Komite, önümüzdeki günlerde aynı amaçla, afişleme, pullama, film gösterileri, salon toplantıları gibi diğer bir dizi eylem düzenleme amacıyla. Komite, yapmayı amaçladığı bu eylemler için örgütümüzün aktif desteğini talep etti ve biz de önerilerini olumlu karşıladık ve aktif katılımı sağlayacağımızı kendilerine ilettik.

Biz, "Gün Dayanışma ve Mücadele Günüdür" diyerek, diğer tüm ilerici-yurtsever örgüt ve kişileri bu eylemlere aktif biçimde katılmaya çağırıyoruz.

Bêder-Paris

AVUSTRALYA

17 ve 18 Mart'ta ırkçı Irak rejimi tarafından işlenen ve İkinci Dünya Savaşı'ndan buyana çağımızın en büyük cinayeti olan Halepçe katliamı, her yerde olduğu gibi, Avustralya'da da Kürt toplumunu derinden sarstı.

Kürt halkına karşı uygulanan bu tür jenosid yöntemleri, Irak Baas Rejimi'nin gerçek yüzünü bir kez daha ortaya koymuştur. **Avustralya Demokratik Kürt Derneği** olarak olayın hemen ardından, Avustralyalılardan yardım yapmalarını istedik. Kamuoyuna yönelik ilk eylemimizi Federal Parlamento'nun önünde düzenledik. Hazırladığımız çağrı mektubunu başta iktidarda olan İşçi Partisi olmak üzere, Avustralyalı Demokratlar ve Nükleer Silahsızlanma Partisine ilettik. Aynı partilerin parlamento temsilcileri, gösteri esnasında birer konuşma yaparak, Irak hükümetini şiddetle kınadılar.

Öte yandan Avustralya Dışişleri Bakanı Mr. Bill Hayden, bir açıklama

bırakılarak, soykırım protesto edildi. Aynı gün, katliamı protesto eden çok sayıda bildiri dağıtıldı.

HEVAL

FRANSA

Kanlı Baas rejiminin, 16-17 Mart'ta Irak Kürdistanı'nın Halepçe kentinde gerçekleştirdiği katliam, Fransa'da bir dizi eylemle protesto edildi.

Olayın duyulmasıyla, KOMKAR-Fransa, Türkiye ve Kürdistanlı demokratik örgütlere çağrıda bulundu ve olayı görüştü. Görüşmeler sonucu ATT, FİB, Halkevi, KKDK Fransa Komitesi ve KOMKAR, olayı ortak protesto kararı aldılar. Fransızca-Türkçe bir bildiri yayınlandı ve olayı protesto eden bu bildiri ve basın açıklaması geniş biçimde dağıtıldı. Ayrıca yine bu örgütler, başbakanı gönderilmek üzere, Fransız hükümetinin olay karşısındaki sessizliğini protesto eden ve bu ülkenin Irak

ma yaparak olayı nefretle kınadığını belirtti. Açıklamasında: "İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, çağımızın en büyük katliamının Irak hükümeti tarafından, Kürt halkına karşı işlenmesi, uluslararası anlaşmaları çiğneme bakımından kınanması gerekir, bu olay Avustralya halkını sarsmıştır" dedi.

İktidar partisi temsilcisi ise, düzenlediğimiz gösteride yaptığı konuşmada, hükümet olarak bu insanlık dışı olayın üzerine hem ulusal, hem de uluslararası planda en acımasız bir şekilde gideceklerini belirterek, Kürt halkıyla aynı üzüntüyü paylaştığını dile getirdi. Diğer parti mensupları, konuşmalarında hükümeti Irak'a karşı yaptırımlarda bulunması için zorlayacaklarına dair söz verdiler. Federal Parlamento binasının önündeki gösterimizi birçok basın mensubu da izledi.

Aynı gün Irak Büyükelçiliği önünde gösteri yürüyüşü yaptık. Halkımıza karşı işlenen bu cinayetin baş sorumlusu olan Saddam Hüseyin'in bir maketini yaktık ve katliamı lanetledik.

Dernek olarak, katliamın hemen ardından Dış İşleri Bakanlığı'na telgraf çekerek, olay hakkında bilgi verdik. Avustralya Demokratik Kürt Derneği olarak bağış kampanyası açmayı bundan sonra yapılacak ilk görev olarak tespit ettik. Avustralya çapında kampanyanın örgütlenmesi için hazırlıklara başladık.

Başarı dileklerimizle.

Fadıl / SDNEY

BONN

Saddam Diktatörlüğünün Irak Kürdistanı'nda işlediği katliamın 40. günü olan 26 Nisan 1988'de, F. Almanya'nın Başkenti Bonn'da bir uyarı grevi yapıldı.

Eyleme yüz dolayında kadın, çocuk ve işçi katıldı. Bilgilendirme masasının yanısıra, katliamı gösteren resimler sergilendi. Sergiyi yüzlerce insan izledi. Katliamın ulaştığı vahşetten dolayı göz yaşları döken izleyicilere çokça rastlandı, ayrıca ölenlerin anısına resim sergisine karanfil koyan izleyicilerde oldu.

Yarım saat arayla megafondan konuşma yapıldı ve şiirler okundu. Sözlü olarak bir dizi insana bilgi verildi; kendilerinden halkımıza karşı uygulanan bu vahşet karşısında seslerini yükseltmeleri istendi. Binlerce bildiri dağıtıldı, imza toplandı. Eylem disiplinli bir şekilde sona erdi.

Mêrxas

İSVİÇRE

İsviçre'nin Cenevre kantonunda Türkiye'li ve Kürdistan'lı tüm ilericiler, demokrat ve devrimciler bu vahşetin duyulmasından sonra biraraya gelerek, **Kürdistanla Dayanışma Komitesi**'ni oluşturdular. Kamuoyunu bu katliamla ilgili bilgilendirmek ve duyarlı kılmak amacıyla geniş çapta afişleme yapıldı. Fransızca basılan 3 bin bildiri yaygın bir biçim-

de dağıtıldı ve 11 Nisan tarihinde de bir yürüyüş düzenlendi.

Yürüyüşten sonra bir miting düzenlendi. Mitingde İsviçre demokratik örgütlerinden iki temsilci konuşma yaptılar ve Kürt halkıyla dayanışmanın gereğini belirttiler. Yine Irak Kürdistanı'ndan bir yurtsever de konuşma yaptı.

Basın-yayın organları eyleme geniş bir şekilde yer verdiler.

Neval/Cenevre

IRAK KÜRDİSTANI'NDAKİ KATLIAM AVRUPA PARLAMENTOSU'NDA TARTIŞILDI

Saddam rejiminin 16/17 Mart 1988 tarihinde Kürdistan'ın Halepçe, Ducayla, İnap ve Sırma kentlerinde kimyasal silahlarla gerçekleştirdiği katliam, çeşitli hükümet ve kuruluşlar tarafından protesto edildi. Bunların arasında Avrupa Parlamentosu da bulunuyor.

Nisan ortalarına doğru Avrupa Parlamentosu'nda konuyla ilgili yapılan tartışmalarda şöyle denmektedir:

"17 Nisan 1925 tarihli Cenevre Antlaşması'yla, yine Birleşmiş Milletler'in 9 Aralık 1948 tarihli toplantısında; halklara yönelik katliamları önlemek ve suçluları cezalandırmak için alınan karardan yola çıkarak Irak ve İran arasında kimyasal silah kullanılmasını mahkûm ediyoruz."

Oturum protokolünün B, C ve E şıklarında Irak hükümetinin Kürt halkına karşı kimyasal silahlar kullandığına değinilerek şunlar söyleniyor:

"B) Irak hükümetinin 16/17 Mart 1988 tarihlerinde Kürt şehirleri Halepçe ve çevresine kimyasal silahlarla saldırması, savaşı korkunç bir düzeye çıkarmıştır."

"C) Kimyasal silahlar sonucu yerli Kürt halkından 5 bin 500 kişi hayatını yitirirken, binlercesi de yaralanmıştır."

"E) Irak hükümeti, Kürt halkını kimyasal silahlarla yoketmenin yanısıra, hapisanelerde toplu idamlar gerçekleştirdiği de gözleniyor. Irak hükümetinin insan haklarıyla bağdaşmayan bu tutumunu mahkûm ediyoruz."

Ayrıca protokolün 10. şikkında Irak hükümetinin Kürt halkını toplama kamplarına sürgün etme planlarına karşı, eldeki tüm olanaklarla engelleme çağrısı yapılıyor ve alınan kararların Irak, İran ve Birleşmiş Milletler'e iletilmesi için Avrupa Konseyi'ne görev veriliyor.

ARAMÊ TIKRAN İLE RÖPORTAJ

KOMKAR'ın Batı Berlin ve F. Almanya'nın dört kentinde düzenlediği 1988 Newroz şenliklerine, Sovyet Ermenistanı'ndan tanınmış sanatçı Aramê Tigran da ka-

ıldı. Newroz kutlamaları sırasında, kendisiyle bir röportaj yaptık. Röportajı okuyucularımıza sunuyoruz. D. KOMKAR Redaksiyonu

Sayın Aram, lütfen okuyucularımıza kendinizi tanıtır mısınız?

Babam Türkiye Kürdistanı'nın Sason ilçesinden, annem ise Silvan'lıdır. Babam ve annem, Türk devletinin zulmünden dolayı 1932 yılında Türkiye'den kaçarak Suriye'ye sığınmışlar. Ailem, Suriye'de tarımla uğraşmış. Çoğu kez başkalarının toprağını işleterek geçimlerini sağlamışlar.

Ben, 1932 yılında Kamışlı da dünyaya geldim. İki kız, dört de erkek olmak üzere toplam altı kardeşiz. Suriye'de 6. sınıfa kadar okula devam ettim. Bu altı yıl içinde iki yıl Arapça, dört yıl Ermenice öğrenimi ni gördüm.

Annem ve babam evde her zaman kendi aralarında Kürtçe, çocuklarla ise hep Ermenice konuşuyorlardı. Aile dostlarımız Kürtlerdi. Kürt aileleriyle ilişkilerimiz canlı ve sıcaktı. Böylece ben Kürtçeyi öğrendim gördüğünüz gibi iyi biliyorum.

1966 yılında bize yol açıldı; biz Ermenistan'a gittik. Ailemizden tek bir kardeşim Kamışlı'da kaldı. Ben, bazen kardeşimi ziyaret için Suriye'ye giyorum. Erministan'a gittiğimizde bize, hemen ev ve iş verdiler. Önceleri evimiz, Erivan'dan epeyce uzaktı; fakat ben, Erivan Radyosu'na girdikten sonra Abovyan köyüne taşındık ve oraya yerleştik. Şu anda kaldığımız köy Erivan'a çok yakındır. 1967-1985 arasında, Erivan Radyosu'nun Kürtçe ve Arapça bölümlerinde çalıştım. Daha sonra emekliye ayrıldım.

Sayın Aram, siz bu sanata nasıl başladınız? Lütfen bize anlatır mısınız!

Okulda iken, müzik dersine giren tüm öğrenciler arasında en güzel ses, benimdi. Önceleri Devpifik (Armonika) ile, sonra Akordiyon ve daha sonradan da gördüğünüz gibi Cümbüş'le söylüyorum.

Bizim ailede, dayım ud çalardı, babam şiir ve makale yazardı. Onun için benim bu sanatım aile içinde sorun olmadı. Üstelik onlar, bu konuda bana yardımcı oldular. 25 yaşına geldiğimde, artık ses sanatçılığına

başladım. Kürt, Arap ve Ermeni düğün ve eğlencelerinde bulunup türkü söyledim. Genellikle babamın yazdığı şiirleri besteleyip, bir grup arkadaşla beraber söylüyorduk. Ben bu sanatımı babama borçluyum. Bunda onun emeği ve rolü büyüktür.

Ben Suriye'den Ermenistan'a gittiğimde, elimde bir kaç türkü hazır bulunuyordu. Erivan Radyosu'nun Kürtçe Bölümü'ne gittim ve elimde hazır bulunan birkaç türkümü okudum. Onlar, sesimi ve türkülerimi beğenip, teklifimi kabul ettiler. Böylece 1967 yılından itibaren, Erivan Radyosu'nda sanatçı olarak çalışmaya başladım. Radyodayken, yine babamın yazdıklarını besteliyor ve söylüyordum. Ayrıca Cigerxwin ve Sovyetler Birliği'ndeki diğer Kürt şairlerinin eserlerini de, besteleyip söylüyordum. Emekliye ayrıldıktan sonra da, Radyo ve oradaki arkadaşlarımla ilişkilerimi koparmadım. İlişkilerim hala canlı. Hayatımın sonuna kadar bu sanatım toplum için olacaktır!..

Siz kendiniz Kürt değilsiniz; fakat Kürt sanatçısı olarak tanıtılıyorsunuz. Halk da sizi öyle biliyor ve tanıyor. Neden Kürtçe söylediğinizi bize söyler misiniz?

Babam, her zaman bize söylüyordu: "Kendinizi hiç bir zaman Kürtlerden ayrı saymayın ve onlardan uzaklaşmayın.. Kürtlerin bize yardımları çok dokunmuş. Eskiden beri birbirimizle komşuyuz. Onlarla

hiç bir düşmanlığımız yoktur. Biz onlardan kötülük yerine iyilik görmüşüz." Zaten babam, Türkiye'deki Ermeni katliamında Kürtçe konuşarak kurtulmuş. Kürtlerin bu iyiliğinden dolayı o, her zaman Kürtçe şiirler yazar ve onlara hizmet etmek isterdi. Yukarıda da değindiğim gibi Kürtlerle, acı ve tatlı günlerimiz hep bir olmuştur. Birbirimizin acılarına çoğu kez ortak olmuşuzdur. Böylece kültür ve yaşamımız birbirleriyle kaynaşmıştır. Onun için ben, bir Kürt sanatçısı olarak görülyorum.

Öyle bir duruma gelmiş ki, artık elimde değil. İstesem de istemesem de, dilim ve cümbüşümün telleri Kürtçeyi arar, bulur ve söyler.. Ben de, babamın yolunu takip ediyorum... Kurmanciyi çok seviyorum! Böyle bir çalışma da bana, mutluluk veriyor ve ben çok memnunum.

Sayın Aram, bildiğimiz kadarıyla Ermeni olarak sen ve Karabête Xaço Kürtçe çalıp söylüyorsunuz. Sizden başka Kürtçe çalıp söyleyen Ermeni var mı? Sizin bu durumunuz Ermeniler ve Kürtler arasında nasıl karşılanıyor?

Karabête Xaço, artık hayatta değil. Bizden başka halen Erivan Radyosu'nda 2-3 Ermeni yine Kürtçe türkü söylüyorlar. Onlar da, Türkiye'den kaçıp Suriye'ye sığınmış, daha sonra da Ermenistan'a gelmişler.

Bugün Sovyetler Birliği'nde herkes istediği dilde çalıp söyleyebiliyor, tüm diller serbest. Hiç bir dil için yasaklayıcı ve engelleyici yasalar yoktur. Bu da, halkların birbirleriyle kaynaşmaları için önemli bir olaydır. Bunun aksi Kürt ve Ermeni halklarını, tahminlerden daha fazla huzursuz edecektir. Çünkü biz hiç bir ayrıcalık düşünmüyoruz.. Halk sanatçılarından memnundur ve bizim bu ilişkilerimizin bugün dünyaya örnek olması gerekir.

Sayın Aram, türkülerinizi notalı mı, yoksa notasız mı söylüyorsunuz?

Önce nota öğrenmeyi denedim, fakat başaramadım. Şu anda söylediğim tüm türküler notasızdır. Bu da kolay olmuyor. Yeni bir türküyü bes-

telemeden önce, içimde ve aklımda Kürtçe makamına göre notalıyorum, sıralıyorum ve söylüyorum. Şayet bu makam hoşuma giderse, artık halka açık olarak söylemeye başlıyorum. Hoşuma gitmediği zaman da, iyi bir eser oluncaya kadar üzerinde çalışıyorum. İnanınız ki, bu yöntem notadan daha iyi oluyor. Ve ben daha erken kavrayabiliyorum.

Müziğinizi yalnız mı, yoksa bir gurupla mı yapıyorsunuz?

Bizim bir müzik gurubumuz var. Fakat şiiri ben önce buluyorum ve daha sonra bu şiiri bir makam yapıp hazırlıyorum. Hazırlanmış türküyü guruba da öğretiyorum. Gurupta türküyü iyice kavradıktan sonra hep beraber çalıp söylüyoruz.

Siz Kürt müziğine saz, söz ve makamda bir yenilik getirdiniz. Türkülerinizi açık ve anlaşılır bir dille söylüyorsunuz. Bu yöntemi seçmenizin nedeniyle bu yöndeki başarınızın koşu nedir?

Bu babamdan bana kalma bir şeydir. O, güzel şiirler yazdığı zaman bana veriyordu ve ben de bu güzel şiirleri türkü yapıp geliştirdim. Aynı zamanda bu yetenek ve beceri bende de var. Çoğu kez bu şiirler üzerinde çok düşünüyordum; hatta aylarca. Ancak iyi bir türkü haline geldiği zaman cümbüşümün telerine vurup açıktan söylüyordum türkümü.

Siz şiirleri nasıl seçiyorsunuz? Başka bir deyişle var olan şeyler içinde neleri göz önünde bulunduruyorsunuz?

Ben en çok vatan ve sevgi konularını içeren şiirleri seçiyorum. Bu temanın anlamı hangi şiirde mevcutsa, ilk tercihim o şiiri seçmektir. Bunu söylemekte yarar var; vezinle yazılan şiirler beste için daha da elverişlidir. Onun için öncelikle ben, bu tür şiirleri türkü yapıyorum.

Sayın Aram, siz, Kürt ozan ve sanatçılardan hangisini seviyorsunuz? Ayrıca gerek yeni ve gerekse eski herhangi bir ozan ve sanatçıdan esinlendiniz mi?

Suriye'de bazı sanatçılar, şu anda söylediğim makamda saz çalıp, türkü söylüyorlardı. Ben az çok onların etkisinde kaldım. Sizde bildiğiniz gibi bu kaç yıldır, Kürt müziğinde yeni bir yol geliştirdim. Hiç bir şey yoktan var olmaz. Her şeyin bir temeli vardır ve kendi kökü üzerinde yeşerir. Kürt sanatçıları içinde

ben, en çok Hasan Cizrevi'nin sesini seviyorum.

Siz programınızı sadece Sovyetler Birliği'ndeki Kürtler için mi, yoksa tüm Kürdistan için hazırlıyorsunuz?

Ben ve Erivan Radyosu'ndaki tüm program yapımcıları, programımızı tüm Kürdistan ve dünyaya göre hazırlıyoruz. Sanat her zaman toplumun malı ve tüm insanlık yararınadır. Yol ve olanaklar böylece doğru seçilmiştir bizde. Onun için radyo ve televizyon programları sadece bizim oradaki Kürtler için yapılmıyor. Genel için yapılıyor. Elbette bu da verici istasyonun gücüne bağlıdır.

Ermenistan'da yaşayan Kürtler Newroz'u kutluyorlar mı? Kutlanıyorsa, burada olduğu gibi kitlesel oluyor mu?

Evet bizdeki Kürtler, Fars komşularıyla beraber Newroz bayramını kutluyorlar. Üstelik büyük eğlenceler düzenliyorlar. Herkes geleneğini sürdürüyor, üstelik geliştiriyor.

Size göre Kürt müziği hangi aşamadadır? Çağdaş bir sanat seviyesine gelmesi için nasıl bir yol izlenmelidir?

Biz, Kürt müzik sanatının, diğer ulusların müzik sanatının seviyesine yakın bir seviyede olduğunu söyleyebiliriz. Kürt müziği, ne çok geride kalmış ne de diğer ulusların müzik seviyesine tam ulaşabilmiştir. Yeni çıkan bir filiz hem eskisini aşmakta hem de daha fazla gelişmektedir.

Bir sanatçı için sadece güzel bir ses veya iyi saz çalmak yetmiyor. Hem sanatçı hem de müzik yeniliklere ayak uydurmalıdır ki, çağdaş bir müzik seviyesine ulaşabilsin.

Şivan, Gençlik Festivali için Moskova'ya geldi. Bugün sizde KOMKAR'ın çağrısı üzerine buraya geldiniz. Kürt işçi, aydın ve öğrencileriyle beraber Newroz'u kutluyorsunuz. Siz bize, uluslararası anlamda bir dayanışma gösterdiniz. Tarihi Ermeni ve Kürt dostluğunu bir daha yenilediniz. Bu ilişkiler, uluslar ve sanatçılar açısından nasıl bir rol oynuyor?

Bence bu ilişkiler çok önemlidir.

Halklar arasında sevgi ve kardeşliği geliştiriyor. Başka bir yanıla halk için sıcak bir dayanışma sahası oluyor. Müzik insan için de iyi bir şeydir.

Okuyucularımıza söylemek istediğiniz bir şey var mı?

KOMKAR yöneticileri başta olmak üzere, tüm arkadaşlara teşekkür eder, başarılar dilerim. Newroz'u sizinle beraber kutlamam beni çok sevindirdi. Az da olsa sizlere yardımcı oldum. Umut ederim ki, bundan sonra birbirimizi daha çok göreceğiz. Diğer bir bekleşim de, türkülerimi günlük müziği haline getirmek istiyorum. Çünkü Erivan Rodyosu, modern müzik yapmam için bana öneride bulundu. Tekrar sizlere başarılar dilerim. Hayatta tek isteğim ulusların birliği ve kardeşliğidir.

Gazeteciler: İsrail'in demir yumruk politikası • Michael Opperskalski

17-22 Şubat tarihleri arasında Uluslararası Gazeteciler Örgütü'nün işbirliği ile İsrail ve işgal altındaki Filistin topraklarında basın özgürlüğünü konu alan belgesel bir film hazırlamak için İsrail'e giden

F. Alman Gazetecisi Michael OPPERSKALSKI'nin konuyla ilgili değerlendirmesini okuyuculara sunuyoruz.

D. KOMKAR Redaksiyonu

İsrail'in Filistin, halkına karşı uyguladığı "demir yumruk politikası"nın kurbanları yalnızca yüzlerce ölü, binden fazla ağır yaralı, binleri aşan tutuklama ve sürgünler değil. Bunun yanı sıra Filistin gazeteciliği üstünde artan baskı ve İsrail'de basın özgürlüğünün kısıtlanması; daha doğrusu kalan son özgürlük kısıtlarının da ortadan kaldırılmasıdır. İsrail, bu "demir yumruk politikası" ile yalnızca halen sürmekte olan Filistin halk ayaklanmasını hedeflemiyor. Demokratik düşünceleri baskı altında tutma ve basın özgürlüğünü kısıtlama yoluyla İsrail toplumunun yapısını militaristleştirmeyi amaçlıyor.

Biz, bu gelişmeleri yerinde izleyebildik. 17-27 Şubat tarihleri arasında "Uluslararası Gazeteciler Örgütü" (IOJ) işbirliği ile, İsrail ve işgal altındaki Filistin bölgesindeki basın özgürlüğünü konu alan belgesel bir film hazırlamak için İsrail'de bulunduk. Kaldığımız süre boyunca, bizi duygusal olarak çok etkileyen olaylarla karşılaştık ve aynı zamanda İsrail işgalcilerinin günlük terörünün ne demek olduğunu da yaşayarak öğrendik.

Gazeteciler, özellikle de Filistinli gazeteciler artan bir biçimde bu terörün hedefi haline geliyorlar. Ama işgal politikasına karşı çıkan İsraili gazeteciler ve yabancı basın mensupları da, bu terörden paylarını alıyorlar. Ekibimizin çekim yapması bir çok kereler engellendi; daha ülkeye girişte İsrail Gizli Servisi tarafından sorguya çekildik ve hakarete maruz kaldık. İşgal askerleri bizi teknik araç ve gereçlerimizi kırmakla tehdit ettiler, hakaret ve küfürlerle karşılaştık, göz yaşartıcı gaz saldırılarına uğradık ve sürekli gözetim altında tutulduk. Çektiğimiz filmleri, İsrail'i terketmeden önce sansür kuruluna vermek zorundaydık. Çekim çalışmalarımız sırasında İsrail'de ve işgal altındaki Filistin topraklarında görev yapan yabancı basın mensuplarına karşı hükümet tarafından açılan kampanya, aşırı gericilerden, faşistlere kadar olan bir kesimden destek alarak güçleniyordu. Bizim ülkeyi terketmemizden kısa bir süre sonra, bu kampanyanın bir sonucu olarak yabancı gazetecilere işgal bölgelerinin belli kesimlerinde çalışma yasağı kondu. Birçok kereler, İsrail işgal askerleri ve fanatik yahudilerden, Filistin ayaklanmasının tüm dünyaya duyurulmasını sağladığımız için, sorumlu olduğumuz iddialarını duyduk. Ama diğer yandan, süregelen halk ayaklanmasının gerçek nedenlerini oluşturan; işgalcilerin günlük teröründen, kırılan kollarından, öldürülen çocuklardan, zorbaca elkonan topraklardan, Filistin halkının ülkesinden kovulmasından, onlarca yıllık iş-

galden ve Filistin halkının tüm insanlık haklarının elinden alınmasından tek kelime bile olsun bahsedilmiyor.

Sansür ve basın özgürlüğünü kısıtlayan önlemlerden en fazla etkilenen grubu, kendi insanların sorunlarına eğilen Filistinli gazeteciler oluşturuyor. İsrail işgalcilerinin gözünde her Filistinli gazeteci aynı zamanda tehlikeli bir eylemcidir de.. Her eylemci de FKÖ'nin bir militanı olarak değerlendiriliyor. Sonuçta, Filistinli gazetecilerin olay yerinde görev yapmaları engelleniyor, dövülüp, tutuklanıyor-

lar; notları ve teknik araçları ellerinden alınıyor. Yazılan her kelime basılmadan önce İsrail sansüründen geçiriliyor, işgalcilerin çıkarlarına ters düşen herşey çıkarılıyor. Filistin gazete ve dergileri geçici olarak veya tümden yasaklanıyor, ya da dağıtımları engelleniyor. Redaksiyonunu ziyaret ettiğimiz, (İngilizce-Arapça yayınlanan) "Al Awdah" dergisinin işgal bölgelerinde dağıtımı yasaklanmış. Cebinde bu dergiyle, işgal altındaki Ramallah veya Nabus'ta yakalanan bir okuyucuyu en az 6 ay hapis cezasının yanı sıra, yüklü bir para cezası de bekliyor..

Görevlerini tavizsiz yerine getiren Filistinli gazeteciler, işgalciler tarafında sürgüne yollanıyorlar. Örneğin 1986 başın-

dan bu yana şu gazeteciler sürgüne gönderildiler:

—Hassan Abdel Jawada (31 Ocak 1986)

—Akram Haniyeh (Aralık 1986)

—Jibril Rujub (Ocak 1987).

Gözetim altında tutulan veya mahkeme kararı olmaksızın 6 ay süreyle hapsedilen Filistinli gazetecilerin sayısı bir hayli kabarmış. Tek tek isim saymak, bunlara hergün yenileri eklendiğinden, güncelliğini yitirirdi. İsrail'e varışımızdan kısa bir süre sonra meslektaşımız Muthawaqil Taha ile Filistinli gazetecilerin işgal altındaki bölgelerdeki çalışma koşullarına ilişkin uzun bir görüşme yaptık. Bu görüşme 18 Şubat Perşembe günü saat 12'de oldu. Bu meslektaşımızın aynı gün saat 15'te tutuklandığının haberini aldık.

Basın özgürlüğünü kısıtlamada kullanılan diğer bir yöntem de, gazete ve dergilerin kapatılmasıdır. Süresiz yasaklananlar; "Al Shira, Al Manar, Al Darab, Al Mithaq, Al A'hd" ve bizim ziyaretimiz esnasında "Tariq Al Scharara". Diğer basın organları ise belli sürelerle yasaklandılar. İki binden fazla kitabın da, işgal bölgelerinde dağıtımı yasak.

Sansür ve baskı aynı şekilde İsrail'de de varlığını sürdürüyor. Bundan en başta etkilenenler de İsrail'in işgal politikasına karşı çıkan ve Filistin halkının haklı istemlerini destekleyen basın organları. Buna örnek olarak, biri Arapça, biri İbranice olan haftalık gazete çıkaran İsrail yayınevi Derech Haritzotz - Al Scharara gösterilebilir. Her iki gazete de, özellikle Arapça yayımlananı Filistin halk ayaklanması sürecinde önemli bir rol oynadı. Gazete haber ve yorumlarında, İsrail işgal politikasının acımasızlığı ve nedenlerini ele alırken, Filistin halkının kendi geleceğini belirleme ve ulusal haklarını elde etme mücadelesiyle, FKÖ öncülüğünde oluşturulacak bir Filistin devletiyle dayanışmayı açıkça savunan yazılar yayınladı.

Bu gazeteler 18 Şubat 1988'de yasaklandı, ama yayıncıları çalışmalarını sürdürme konusunda oldukça kararlılar. Bunu da yasal bir boşluktan yararlanıp, "Al Scharara"yı sürekli değişik isimlerle yayınlayarak kanıtlıyorlar. Bu kararlılık sonucu gazetenin tüm sorumlu redaktörleri teker teker tutuklanıyor. Siyonist rejim, özgürlüğün bu cesur sesini susturmayı amaçlıyor. Bugüne kadar şu gazeteciler işgalcilerin zindanlarına atıldılar: —Filistinli Ribhi el-Aruri, 9/3/1988'de tutuklandı ve 6 ay "idari ceza"ya mahkum edildi.

—Yahudi redaksiyon üyesi Jacov Ben Efrat, 13/4/1988'de tutuklandı.

(Devamı 15. sayfada)

Dî Tekoşina me da Heval Remezan wê tim bijî

(Destpêk ji rûpel 16'an)

(...) Ez rojek ji hepsê derketim qe ne-çûme mala xwe. Rast çûme TOB-DERê. Em di TOB-DERê da rûniştî bûn, faşistan dora me girtin; şereki giran qewimi. Cardin min girtin avêtin hepsê. Min wi çaxê qe ruyê mala xwe nedit."

Wek hevalên din, heval Remezan ji, ji hatina 12 îlonê para xwe hilda. Wi ji girtin, teda, êşkence û lêdanan lêkirin. Dî êşkenceyanê da bî deh rojan ti-birçî û bê xew ma. Lê belê ewi, tu zîrar negihande xwe û hevalên xwe. Bî dek-dolabê hukma faşist nexapiya û şerefa ala şoreşgeriyê ne da bin lîngan; timi bilind girt. Dî nîma xwe da bî kurtayî waha dinivise:

"... Elatirik dane tili û bedena min ya mêranîyê. 7-8 rojan carekî nan didane min. Timi hişê min ji serê min diçû; carna dixeriqim. (...) Armanca wan Kuştina min bû. Bî rasti, min ji dixwest ku, ez bimirim. Ku ez, qe tişteki xwe ji wan ra nebêjim. (...) Min seri lî ber wan berjêr nekîr. Şahidê min gelek hene. Gava ku şoreş çêbe, ifada min, wê ji aliyê gelê me da were xwendin. Wi çaxê herkesê rind bîzanibe ku, ev 21 salên min, tu lekeki nedaye ala azadî, demoqrasi û sosyalizmê."

Dî hola şerê çekdari da, hevalê egit, cardin qedrê xwe zêde kir. Armanca agirê welatparêziyê lî Kurdistanê Iranê ani ci. Bî refên pêşmerge û hevrêyan ra gelek holêd germ dîtin. Lî diji dewleta kewneperest û kolonyalist, şerê siyasi û çekdariyê pêşda bir. Ji aliyê xebat û mêrxasiyê da di demeke kurt da hate nasîkirin. Ji hezkirina dosti û biratiyê, Pêşmergean bî navê: **Eliyê Azadî-xwaz** gazi kirnê.

Hevalê jêhati lî Ewropê ji her usa bî culet aktiv bû. Dî demeki kurt da lî bajarê Hannoverê xebata karkerên Kurdistanê pêşda bir. Pêwendiyê xwe bî wan ra dani.

Gava ku em lî diroka jiyana wi hevalê dinhêrin, her tişt tê ber çavê me, em êdî wi hevalê rind nasîdî. Çavê dijmin ji xebat, mêrxasi û jêhatibûna wi ra bar negirt. Dur lê gerîyan, nêzîk bî dest xistin.

Ev planên dijmin ne planên nu ne. Ji salan wîrda ne ku, berdewam e. Dî jiyana gelê me da bûyerên wusa reş gelek in. Şikandina Serhildana Şex Sait, Agri, Koçgiri û Dêrsim, ji

me ra dersê giring in. Şahidê wan rojan henin ku, dijmin, gelê me çawa bî hev daye kuştin, çawa du bendî kiriye nav me, ajan û provakatoran bî çî awayî bikar aniye.

Dewleta kolonyalist bî salan e ku, plan û programan çêdike. Dek-dolaban hazir dike ku, mêrxsa, canfida û militanên PSKT û KOMKARê bîkşîne nav terora xwe. Lê ew tucar naghije vê armancê. Endamên PSKT û KOMKARê heyani iro bî zanati, bî berpirsiyari kar kirin; planên dijmin badilhewa derxistin. Iro ji di riya xwe yê rast da, bî camêri kar dikin. Kes nikare wana ji riya rast ve gerine...

Ev salek bû Eli Xoce ji nav me barkir çû. Iro ji pêwîst e, em carek din bîkîrin: Ev kiryarana bî kêri ki têt? Gelo ki bî tiştên waha dîlxweş dibin? Gelo ki hezîdike ku timi tiştên waha çê bin? Kesên ku dibêje ez welatparêz im, pêwîste bersiva wana bide û hesabên wan kirinên rûreş ji wan pîrs bike!

Civînen Biranina Heval Remezan û Hüseyin Ali

Evladên gelê Kurd yê hêja, endamê Komita Rêvabirina Giştî ya KOMKARê Eli Xoce û şerokê KOMKAR-Franse, Hüseyin Ali Akagündüz, lî bajarên Berlina Rojava, Münih, Koln, Mannheim û Hamburgê bî civinan ve hatin biranin.

Dî civinan da, ji bo hemû şehidên Kurdistanê û kesên ku, ji bo demoqrasi û sosyalizmê şehid ketî bûn, dekiyekê bédengi hat çêkirin. Paşê di derheqa jiyana, egidî û şoreşgeriya wan herdu hevalan hat sekinandin. Helbestek Eli Xoca, ku derheqa azadiya Kurdistanê nivîsi bû, hat xwendin. Kesên ku di civinê da beşdar bûn, carek dinê provakatoran lanet kirin.

Nameyek ji bo hemû dayikên Kurdan:

"ÊDÎ KESÊ MIN NEMA..."

Berpirsiyarên KOMJIN ra!

Ev bûyêra ku, min bo we nivîsi, lî Kurdistanê qewimiye. Û lî merasîma 8'ê Adarê da hat pêşkêş kirin û ji jinên merasîmê da bûn ji wan hat xwestin ku, wek meta X bin.

Ev bûyer gelek tesir lî ser min kir. Halwesta dayikeke Kurd, ji bo şehid bûna sê kurên xwe nişan dide û bo cergpolayî û dilsoziya jinên Kurd nîmûneyek e.

Silaveki germ û hevalti ji Kurdistanê ji ve ra dişinim...

Bawer/Kurdistan

Meta X, (nav û nişan pêwîst nîne, ji ber ku iro lî seranserî Kurdistanê da, her dayik yan kurê xwe şehid daye, an ji kurê wi lî zindanên dagirkeran da ye) bi ye û sê kurê wi hene. Her sê lawik ji pêşmerge bûne û bo azadiya Kurdistanê şer kirine.

Gava kureki wê di şerê dij dagirkeran da şehid dibe, dayik, reş girênade, şin nagire. Kesên ku ji bo serxweşiyê têne ba wê, ji wan ra usa dibêje:

— Min nevê. Serxweşi nedine min. Ji ber ku hê 2 kurên min

mane.

Gava kureki din ji şehid dikeve, dayik dibêje:

— Kurê min ya mayî gelek zirek e. Dikare ciyê birayên xwe tije bike. Ew, şuna wan wala nahêle. Çekên wan lî erdê nahêle...

Pîr mixabin, paş mîddedeki kurê mayin ji şehid dikeve. Dayik dest pê girinê dike. Reş girêdide, şin digire. Jê dipirsin:

— Te bo 2 kurên xwe reş girênada, şin negirt. Bo çî niha digiri, û reş girêdidî?

Dayik bersiva wan usa dide:

— Êdî kesê min nema ku, bo welat xebat bike û şuna şehidên min tiji bike. Loma ez reşpoşim û digrim!...

Nisan ayı başlarında Kohl hükümeti, yeni yabancılar yasa taslağını kamuoyuna açıkladı. Taslağın açıklanmasından sonra çeşitli göçmen işçi örgütleriyle, Alman demokratik çevreleri konuyla ilgili tepkileri-

ni dile getiren açıklamalarda bulundular. Federal Almanya Kürdistan İşçi Dernekleri Federasyonu KOMKAR da, bir bildiri yayınladı. Sözkonusu bildiri aşağıda yayınlıyoruz.

YABANCILAR YASASI MI, YABANCILARI YILDIRMA YASASI MI?

Nisan ayı başlarında İçişleri Bakanı Zimmermann'ın yeni yabancılar yasası ile ilgili beklenen "reform planları" kamuoyuna "dolaylı" olarak ulaştı.

8 Ocak 1988 tarihinde hazırlanan ve 11 sayfadan oluşan belge "yeni yabancılar yasa taslağı" başlığını taşıyor. Yeni yasa taslağıyla İçişleri Bakanı Yabancılar İçin Uyum (AIG) ve Oturma İzni (AAG) adı altında iki yasa planlıyor.

İçişleri bakanına göre yabancılar uyum yasası (AIG), uzun süreden beri Federal Almanya'da bulunan yabancı işçi ve ailelerine yönelik olacak. Açık bir deyişle bu yasa "uyum politikasına ayak uydurabilen ve bu konuda istekli olanları" kapsıyor. Diğer bir anlamıyla asimile olmaya hazır olanlar F. Almanya'da kalabilecekler.

Bugüne kadar özel yasalarla idare edilmeye çalışılan, ikinci sınıf insan muamelesine tabi tutulan, seçme ve seçilme gibi her türlü demokratik haktan yoksun bırakılan yabancılardan uyum sağlamayı beklemek hayal aleminde yaşamaya benzer. Yabancılardan bu özveri istenmeden önce onlara bir şeyler verilmeli, güvenleri sağlanmalıdır. Ama öyle görünüyor ki, Bay Zimmermann "istemlerine uyan kalır, uymayan gider!" anlayışıyla meseleyi çözmek istiyor.

Zimmermann yasa taslağının bu şekliyle onaylanması halinde, ortak pazar ülkeleri dışından gelen yabancılardan ancak az bir kısmı bu yasadaki faydalanabilecektir. Bunun dışında kalan çoğunluktaki yabancılar için Yabancılar Oturma İzni Yasası (AAG) geçerli olacaktır.

Sözkonusu Yabancılar Oturma İzni Yasası (AAG), yabancıları yıldırma veya sınırışı etme amacına hizmet ediyor. Çünkü bu yasadaki "Alman halkının çıkarı ve mutluluğu" ön plana çıkartılıyor. Yani bir yabancıya Almanya'da kalması Alman halkının çıkarına hizmet ediyorsa mümkün olabilecektir.

Elbette biz Alman halkının mutluluğu ve çıkarına karşı değiliz. Ama Bay Zimmermann, bu ülkenin gelişmesine senelerdir katkıda bulunan göçmenlerden Alman halkının mutluluğuna ne zarar geldiğini söyleyebilir mi? Tersine Alman halkının mutluluğunu gölgeliyen göçmenler değil, Zimmermann'ın da içinde yer aldığı Kohl hükümeti tarafından sosyal alanda, sağlık hizmetlerinde yapılan kısıtlamalar ve kırılan demokratik haklardır. Zimmermann ve yandaşları dikkatleri yaptıkları anti-demokratik uygulamalardan başka yöne çekebilme için yabancıları hedef olarak seçiyor.

Yine bu yasaya göre oturma izni sınırlı olarak verilecek, aile fertlerinin Almanya'ya getirilmesi sınırlandırılacak, daha doğrusu engellenecektir. Yabancıların 6 yaşından büyük çocuklarını yanlarına almaları hepten imkansız kılınmak isteniyor.

Bunun dışında kişilerle ilgili özel bilgilerin dışarıya yansıtılmasını yasaklayan yasa yabancılar için geçerliliğini yitiriyor. Böylece F. Almanya'da sosyal yardım alan bir yabancıya sınır dışı edilmesi planlanıyor. Diğer sınırışı edilme gerekçelerinin bazıları da şunlardır:

*F. Almanya ve yasalarını horlamak ve kötümek. Böylece göçmen işçi ve örgütlerinin politik çalışmaları büyük ölçüde kısıtlanmak, giderek imkansız kılınmak istenmektedir.

*Bir yıldan fazla işsizlik yardımı almak. Bilindiği gibi F. Almanya'da işsizlik oranı 2,5 milyon civarında ve işsizlikten etkilenenler de en çok yabancılardır. Bu yasayla bir türlü iş bulamayan ve işsizlik yardımıyla geçinen yabancıları kapı dışarı etmek tasarlanıyor.

*F. Almanya'da hükümlere göre yeterli büyüklükte, vasıfta ve teşkilatta bir eve sahip olmıyanlar. F. Almanya'da konut sorununun ne kadar büyük olduğu herkesçe biliniyor. Bu sorunu devletin kendisinin çözmesi gerekiyor. Ancak hükümetin kendi sorununu gerekçe göstererek yabancıları sınırışı etmek istemesi, yabancılara yönelik sinsi planları daha açık bir şekilde ortaya koyuyor.

Bay Zimmermann'ın yeni yabancılar yasa taslağı, FDP'li Burkhard Hirsch'in deyişimiyle, 19. Yüzyıl mantığını yansıtıyor. Açıkçası bu taslak azınlıklardan arındırılmış saf ulusal bir devlet amaçlıyor. Zira "Alman halkının mutluluğu" kavramından bu anlaşılıyor. Bir zamanlar yabancıları buraya çekmek için çaba sarfeden F. Alman hükümetinin bu gün onları kapı dışarı etme çabalarını anlamamak için bir neden yoktur. Onlar yabancıların gereği gibi sağdılar ve bugün eskisi gibi kendilerine gereksinimleri yoktur. Milyonlarca göçmenin çıkarı ve mutluluğu onlar için pek bir değer taşıyor. Hele mesele en basit insan haklarına gelince, onlar o hakkın başkaları için geçerli olmasına hiç tahammül edemiyorlar.

Bay Zimmermann'ın "reform planlarını" iyice okuduğumuzda, bu taslağın dolaylı yollardan kamuoyuna yansıtılmadığı da ortaya çıkıyor. Kanımızca taslak, politik güçlerin ve kamuoyunun nabzını yoklamak için, bilinçli olarak piyasaya sürülmüştür.

Bu nedenle bu toplumun demokratik güçleri insanlık düşmanı ve insanı aşağılayan bu politikaya karşı çıkmalıdır. Bay Zimmermann ve yandaşlarının planları ancak bu şekilde durdurulabilir.

Tüm demokratik güçleri ve kişileri, yerli ve yabancıların gelecekte eşit ve birlikte yaşamalarını mümkün kılmak için insanı horlayan bu politikaya karşı seslerini yükseltmeye çağırıyoruz.

20 Nisan 1988

KOMCIVİN'a 10'an — 10. KURULTAY

KOMKAR dî 13.1.1979'an da sazbu. Komcivina 10'an ya KOMKAR'ê dî rojên 25-26 Heziran 1988'an da lî Kolnê pêktê.

Komcivina 10'an dî bin wan druşmên jêrin da wê bicive:

* *Bo dinyayek bê çekên nukleer,*

* *Pîştgiri ji bo gelên Tirkîyê û Kurdistan,*

* *Mafê çarenûsi bo netewa Kurd,*

* *Zagona Zimmermann a nû ya biyaniyan bê sekınandin,*

—*bo zagonek demokratik û nas-kırana mafên wekhev dî ali politik, civaki û zagoni*

* *Kar bo herkesi û parastina cihên kar,*

* *Mafên wekhevi bo Kurdan lî Elmanya Federal.*

25.26 Heziran 1988

BÜRGERZENTRUM CHORWEILER
Pariser Platz 1, 5000 Köln 71

13 Ocak 1979'da kurulan örgütümüz KOMKAR'ın 10. Kurultay'ı, 25-26 Haziran 1988 tarihlerinde Köln'de;

* *Nükleer silahlardan arındırılmış bir dünya,*

* *Türkiye ve Kürdistan halkları-
la dayanışma,*

* *Kürt ulusuna kendi kaderini tayin hakkı,*

* *Zimmermann'ın anti-demokratik yabancılar yasasına hayır,*

—*eşit politik, sosyal ve yasal haklar için demokratik bir yabancılar yasası,*

* *İşyeri güvencesi ve herkese iş,*

* *F. Almanya'daki Kürtler ulusal grup olarak tanınmalı,*

—*eşit haklar verilmeli
şiarları altında toplanıyor.*

Yeni bir “Geriye Dönüş Teşvik Programı” daha

Federal Çalışma Dairesi, bu yılın başından itibaren geçerli olmak üzere Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndan gelen işçilere yönelik yeni bir “geriye dönüş teşvik programı” hazırladı.

Bilindiği gibi F. Almanya 1985 yılında yabancı işçilerin özellikle de Ortak Pazar üyesi olmayan ülkelerden gelenlerin, geri dönüşlerini sağlamak amacıyla bir yasa uygulamaya koymuştu. Binlerce işçi ve aileleri, bu yasadan “yararlanarak!” ülkelerine dönerken, karşılığında yalnızca işsizlik parasının bir bölümü olan 10 bin 500 DM ile, her çocuk için belli bir miktar para almış, emeklilik kasasına ödediği primlerin yarısından gönüllü olarak vazgeçmişti.

Yeni hazırlanan programı öncekinden ayıran yan, Türkiye ve F. Almanya arasında varılan bir anlaşmaya göre, özellikle meslek eğitimi görmüş, çalışma veya bir mesleki kursa katılma yoluyla mesleğinde uzmanlaşmış işçilerin ülkelerine dönmeye özendirilmeleri...

Teşvik programından yararlanabilmek için önkoşul meslek sahibi uzman işçi olmak ve Türkiye'de öncelikle küçük veya orta büyüklükte bir işletmede iş bulmak. Bu koşullar yerine getirildiğinde, Merkezi İşbulma Dairesi'ne yapılacak yazılı bir başvuru sonrasında şu yardımlar yapılıyor:

—Türkiye'de yeni iş yerine yapılacak bir görüşme yolculuğu için

750 DM;

—Kesin dönüş halinde eşler için 750 DM, her çocuk için 400 DM yol masrafı;

—Eşya taşıma yardımı olarak 2500 DM;

—Ayrıca Türkiye'deki işyerinde ödenen maaşa ek olarak, F. Almanya'da alınan en son brüt aylığın yüzde 60, (en fazla 2 yıl süreyle ve iş durumuna bağlı olarak);

—2 yıllık ek maaşla destekleme süresi sonunda, her ay için 500 DM olmak üzere, en çok 12 bin DM “yeniden uyum sağlama yardımı”.

Bunun karşılığında, geri dönen işçi F. Almanya'yı bir daha geri dönmek üzere terketmeyi kabul edecek ve her 6 ayda bir, Türkiye'deki işyerinden çalıştığını gösteren bir belgeyi F. Alman makamlarına gönderecek. Tüm bu koşulları benimseyen geri dönüşçüler, aynı zamanda emeklilik primlerinin büyük bir bölümünden de “gönüllü” olarak vazgeçmek zorunda kalacaklar. F. Almanya ve Türkiye arasında imzalanan sosyal sigorta anlaşmasına göre, F. Almanya'yı terkettikten sonra Türkiye'de çalışmaya devam eden bir işçinin emeklilik kasasına ödediği primlerin geri verilmesini isteme hakkı yok oluyor. Geriye dönüş programından yararlanmak isteyenler Türkiye'de bir işyeri bulup çalışmaları önkoşul olduğundan emeklilik kasasına ödedikleri primler F. Almanya'da kalıyor.

Ayrıca, geri dönen işçilerin F. Al-

manya'dan ek maaş alabilmeleri için, her 6 ayda bir çalıştıklarını kanıtlamak zorunda olmaları, işyerini kaybetmemek için işverenden gelecek her türlü baskıyı ve kötü çalışma koşullarının da sessizce kabullenmelerini gerektiriyor. Bu da, Federal Çalışma Dairesi'nin “iş koşulları yasası, toplu sözleşme veya benzer çalışma hükümlerine uygun olmalıdır” belirlemesini, hele bir de 12 Eylül faşist rejiminin yürürlüğe koyduğu işçi ve sendika düşmanı yasa ve yasaklar gözönüne alındığında, tümüyle anlamsız kılıyor.

Sonuçta, geri dönüşçülerin işyerinde işçiler arasında dayanışmaya sırt çeviren işveren yanlısı bir tutum özlendikleri de olası hale geliyor.

F. Almanya, bu programla Türkiye'deki işletmelere bir bakıma “kendi” adamlarını yerleştirip, onların en az 2 yıl süreyle kendisine olan bağlılıklarında da (ek maaş vb.) yararlanıp, belli ekonomik kazanımlar elde etmeyi amaçlıyor. Özellikle, makina ve diğer sanayi ürünleri ihracı ile, gelecekte Alman çalışma kurallarına göre iş görecektir bu işletmelerde ucuz işgücü sahibi olup, belli üretim birimlerini Türkiye'ye kaydırmak, bu yolla da Türkiye üzerinde daha fazla söz sahibi olmak bu konuda ilk akla gelenler. Türk egemen sınıflarının çıkarları da, bu noktada birleşiyor. O da yabancı sermaye yatırımları, yetişmiş ve ucuz işçi ki aynı zamanda “uysal”, dış pazarlara açılma vb. konularda belli yararlar bekliyor.

ALA RENGİN

Ala rengin tev sor û zer
Hildim jor xwe bîdım ber
Roja şayan roja şadiyan
Sılav bîdım tev lı hınber

Ala rengin tu pır şırini
Kesk, zer û sor bı bini
Bı cehwer û bı rıma zivı
Sılav tu jı cihan bıstini

Ala rengin cehwer û xeş
Bıkşınım jor ko bıbi geş
Tev leşkerne kurdistanê
Pêş ronıya te bıkın meş

Te dıdım tev da pêş xwe
Bı hêz dıçım dıjmine xwe
Ezê bıkujım geh şehid bım
Te bı jor xım lı warê xwe

Ber ronıya te jin bıbım
War bı ol û leşker bıbım
Xwudan hebûn dewlet bıbım
Dı zêr û ziv da kıl bıdım

Ez bı dev û bı seri bıbım
Tang, fırok û bı eni bıbım
Ne feqir bıw dewlemend bım
Tox û ala xwe hil bıdım

Tu cehwer û xemla mıni
Hım ronıya çavê mıni
Ez te hildım lı kurdistan
Tu duxwaziya dilê mıni

2.5.1971 Feqir Ahmed

TELLER, MAYINLAR

O mayınlar o teller
İnsanlığın yüz karası
Kürt köylerinin ekmek parası
O mayınlar o teller

Ağaların sömürü tarlası
Sıkılan kurşunlar
Parçalanan insanlar
O mayınlar o teller

Kaçanların hasret damgası
Bizi anadan, yardan, bebeden
Ayıran duvar
O mayınlar o teller

Patronların güvencesi
Halkımın kandan ekmeği
Bebelerin gelip geçtiği
Kan duvarı
Kaçakçı Saliho'nun umudu
Özgürlüğün can bedeli
O mayınlar o teller.

Dilan

HALEPÇE

Günlerden 17 Mart 1988
Hava güneşli
İnsanlar işinde, gücünde
Çocuklar dışarda, kapı önünde
Doğa bahar kokuyor

Gökte birkaç uçak sesi ile
Her tarafı ölüm bulutları kapladı
Bir telaş aldı insanları
Bir o yana, bir bu yana kaçıyorlar

Fayda yok, Saddam rejimi
Vahşet kusuyor
Evler, kapı önleri, caddeler boyu
İnsan cesetleri...

Hiroşimayı andırıyor
Halepçe
5 bin ölü, 7 bin yaralı
Halepçe oldu kan gölü

Hejar 19.4.1988

ZU KIN LO ...

De zu kın zu kın lo,
Sosyalistê kurdan zu kın
Destê xwe destê hev kın
Mîlê xwe bı mîlê hev dın
İlmê Marks û Lenin
Hişê karker û xebatkaran kın
Tevr û bêran bı dest cotkara dın
Wan gışkan riya azadi kın
Qır kın kuçikê faşistan

Dı gund û bajarê Kurdistanê derkın
Deriyê mapusxana vekın
Şoreşgeran jê der xın
Dilê dê û bava pê şabıkın
Wan teme kın
Qelem û defter destê xwe kın
Lı nav gundan bela kın
Fıkra azadiyê hişê wan kın
Sosyalizmê bı wan ho bıkın

Karker Ehmed

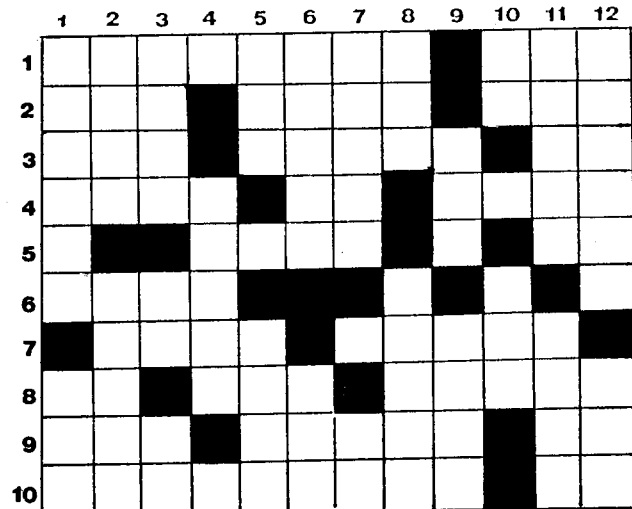

X A ÇE RÊ Z

ÇEPERAST

1- Paşnavê Sekreterê Gıştı ya Yekiti Nıştımani Kurdistan ... Pê xaniyan ava dıkın. 2- Azakırın... Navê meheki... Axafına têlêfonê ya pêşin(beropaş). 3- Organek mirovan... Cergên dardakırına titûnê... Muziqê da notayek (beropaş). 4-Mereq (beropaş)... Navê rojeki (beropaş)... Koma leşkerên heri mezin. (beropaş) 5- Naveki mêran... (A) bikeve navbera herdu herfan, dibe heywaneki bı jahr. 6- Ne

çep. 7- Ne sar (beropaş)... Toyê ku lı ser rûyê şirê xav dıgıre (beropaş). 8- Hejmareki... Zozan... Seya mê. 9- Aliki xani... Paqij, temiz... Muziqê da notayek. 10- Navê organa Partiya Sosyalist a Kurdistan a Tırkiyê... Organek insanan (beropaş).

SEREJÊR

1- Haceketi muziqê... Navê rengeki. 2- Heywan dı nav da alfın dıxwin... Navê bajareki Kurdistan a İraqê. 3- Av û nift dı nav wê da dıkişın... (A) bikeve navbera du herfan, dibe diji germ... Xwendina herfeki (beropaş). 4- Navê nexweşiyeki hespan. 5-Ne xırab... Navê mıntıqeki welatê Filistinê. 6- Bereketa şir û rûn... Darıstana tıriyan. 7- Nazık, zırav... Muziqê da notayek. 8- Bı kurtayi navê rêza pêşmergê İrlanda, ku diji İngiliz şer dıkın... Deri kilitkırın (beropaş) 9-Çemekı mezin lı Misrê... Temeziyên berg bı reng, ku davêjin ser serê bûkê. 10- Muziqê da notayek... Heywanê bê quloç. 11- İşareta ku tiştên xeter dide nişandan... Dı destê mirovan da deh heb in. 12- Tevgerên nûyi... Dewra berê bı wan dilistin

(Bersiva hejmare berê) →

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	S	E	Y	I	D	R	I	Z	A		S	E
2	I	R	A	N		E	N	E	T		E	R
3	P	E	Ğ	A	N	T	H			R		I
4	A		K	E	N	F	E	R	A	S		
5	N	A	N	X	A	L	R	Ü	D			
6	R	A	N	V	A	L	A					
7	D	A	W	I		I	L		Q	A	Z	I
8	A	R		Ğ	E	K		I		R	E	Ş
9	R	A	D	A	R		A	N	K	A	R	A
10	A	T	O	M		E	V		E	V	I	N

Vizeye karşı eylem

Belçika'nın başkenti Brüksel'de 10 Mayıs 1988 günü, aralarında KOMKAR'ın da olduğu 80'e yakın örgüt ve kuruluşun katıldığı bir toplantı yapıldı. Toplantıda, "Sınırlar herkese açılmalıdır" adlı bir karar alındı. Bu karar doğrultusunda ortak eylem yapılması benimsendi. Alınan kararın gerekçeleri şöyle sıralanıyor:

— Vize zorunluluğu, özellikle göçmen işçi ve mültecileri olumsuz yönde etkiliyor,

— Vize, bu insanlara ekonomik yükümlülük getirmenin yanı sıra, psikolojik baskıyı da beraberinde getiriyor,

— Vize, Avrupa'da çok kültürlülüğün ruhuna ters düşüyor,

— Vize, ayrımcılığı ve yabancı düşmanlığını körüklüyor,

— Vize, Avrupa'nın işçi olarak getirdiği insanlar için imzaladığı sosyal anlaşmanın ruhuna ters düşüyor.

İşte bu gerçeklerden yola çıkarak, Avrupa'da yaşayan 8 Milyon göçmen işçi ve ailelerinin yanı sıra, mültecilere de serbest dolaşma hakkı verilmelidir. En basit insan haklarının çiğnenmesini protesto etmek için, biz ortak eylemler düzenliyoruz." deniyor.

Eylemler ve tarihleri kısaca şöyle:
—3 Haziran 1988

Ortak pazar ülkelerindeki F. Alman ve Fransız konsolosluklarına çok sayıda kişi vize için müracaat edecek, Frankfurt havaalanında kendiliğinden eylem,

—11 Haziran 1988

Sınırlarda protesto yürüyüşleri
* F. Almanya (Saarbrücken-Goldene Bremm)

* F.Almanya-Hollanda (Arnheim)

* F. Almanya-Belçika (Aachen)

Bu eylemlerle göçmen ve mültecilere karşı uygulanan ayrımcı politika protesto edilecek, Avrupa ülkelerinde yaşayan tüm insanlara eşit haklar sağlanması istenecek.

Vize zorunluluğu bir çok alanda yabancıların tabi tutulduğu ayrımcı uygulamalardan sadece biridir. Bu ayrımcı uygulamaya sonucu milyonlarca yabancı maddi yükümlülüğün yanısıra, bir çok zorluklarla karşılaşılıyor. Buna karşı çıkmak ve konulan eylemlere katılmak, bu ayrımcı uygulamaları protesto etmek bir görev olarak önümüzde duruyor.

İSRAİL'in DEMİR ...

(Baştarafı 10. sayfada)

—Yuhudi redaksiyon üyesi Roni Ben Efrat, 23/4/1988'de tutuklandı.

—Yahudi redaksiyon üyesi Michal Schwartz, 27/4/1988'de tutuklandı.

Siyonist yönetimin, Al Scharara gazetesini ve çalışanlarına yönelik yeni baskı önlemleri uygulaması bekleniyor. Ama, gazetenin kapatılması, redaktörlerinin tutuklanmasına karşı uluslararası protestolar da yükseldi. Protesto edenler arasında: Yunanistan Başbakanı Papandreu'nun eşi, İtalyan Sosyalist ve Komünist Partileri, Alman Gazeteciler Sendikası (DJU), Yeşiller Partisi, Alman Komünist Partisi, Prag'daki Uluslararası Gazeteciler Örgütü, Amnesty International ve Brüksel'deki Uluslararası Gazeteciler Federasyonu, bu konuyu inceliyorlar. F. Almanya'da İsrail Büyükelçiliği'ne çok sayıda protesto mektubu yollandı, Avrupa'dan birçok politikacı ve tanınmış kişi de telgraflarla tutuklamaları kınadılar. Uluslararası basın da bu tutuklamalara geniş yer ayırdı. Tüm bunlar, Kudüs'teki bu korkusuz sesin kolay kolay susturulamayacağını en açık örnekleridir.

"Al Scharara" çalışanları, "Al İttihad" ile birlikte, Haziran ayı başlarında, İsrail ve işgal altındaki Filistin topraklarında basın özgürlüğü konulu bir sempozyum düzenlemeyi planlıyorlar. Birçok tanınmış kişi bu sempozyuma katılacağını şimdiden açıkladı.

İsrail Komünist Partisi'nin Arapça yayımladığı "Al İttihad" gazetesi de geçtiğimiz günlerde yasaklandı.

Resmî politikayı destekleyen ve yayan basın da günlük sansürden nasibini alıyor. Özellikle, İsrail Televizyonu'nun günlük Arapça haber bültenlerinde işgalcilerin acımasızlığını belgeleyen hiçbir film yer almazken, İbrance haberlerde de çok az yer veriliyor. Ayaklanmanın gerçek nedenlerine değinilmezken, birçok İsrail gazetecisi de işgal politikasının gönüllü propagandacılığını üstleniyor.

Basın özgürlüğü üzerinde gittikçe artan baskılara karşın, Filistinli meslektaşlarımızın kendi insanlarının ayaklanmalarına yaklaşımları, cesaret ve profesyonel çalışma anlayışlarını hayranlıkla izledik. Her yerde ayaklanmanın gerçekten tüm halkın katılımıyla, malzeme ve ilaç dağıtımında, grevlerin düzenlenmesine, azgın işgalcilere karşı barikatların oluşturulmasına kadar büyük bir örgütlülük içinde yürütüldüğünü gözledik. Bu ayaklanmayı değişik yönden ve biçimlerle, ama bir bütün olarak sürdüren halk, yalnızca bir tek önderlik tanıyor: FKÖ!

ÜNİVERSİTELERDE....

(Baştarafı 5. sayfada)

İslam sentezi, bu dönemde üniversitelerde en "saygı duyulan" bilim(!) oldu. Darwin'in Evrim Teorisi, Türk İslam Tezi'ne dayanılarak reddedildi...Orta öğretimde okutulan biyoloji, tarih, coğrafya kitapları, Türk İslam Sentezi'ne göre yeniden yazıldı...Çok sayıda kitap yasaklandı ve yakıldı.. Alınan harçlar...Yeni sınav sistemi ve daha birçok olumsuzluklar...

Bunlar eğitim alanında gerçekleştirilen "yenilikler". Öğrenci gençliğin maruz kaldığı diğer baskıcı ve keyfi bir uygulamaysa, fikir ve örgütlenme özgürlüğüyle ilgili. Yaşamın her alanını terörle kontrol eden generaller ve Özal hükümeti, üniversiteleri de bu kapsam içine aldılar. Öğrenci dernekleri ve yayın organları kapatıldı. Çok sayıda öğrencinin kaydı silindi. İşkence edilen ve yılları bulan hapis cezasına çarptırılan öğrencilerin sayısı ise bir hayli kabarık..Üniversitelerde yönetim, polis ve idare içiçe bir hal aldı. Sınıflara sivil polisler sokuldu. Kısacası çok geniş bir polis ağı ve denetimi oluşturuldu. Bu durum çok uzun süre devam etti. Sonra da öğrenci derneklerine ve basınına göstermelik bir izin verildiyse de, yönetimde yer alanlar özel baskı ve tehditlerle sindirilmeye çalışıldı, ya da kendilerine doğrudan polisle işbirliği yapmaları dayatıldı. Bunu en iyi ODTÜ Öğrenci Derneği Kurulu'nun 29 Nisan 1988 tarihinde yaptıkları basın açıklamasında da anlamak mümkün: "Antidemokratik uygulamalara karşı karşıya kalan gençlik, en doğal hakkı olan örgütlenme özgürlüğü doğrultusunda, dernek kurma çalışmalarını başlatmıştır. Derneklerin kurulmaya başlamasından bu yana, öğrenci derneklerine uygulanan baskılar, polis-idare işbirliğinde somutlaşmış, gençliğin mücadelesine sekte vurmaya ve işlevsiz kılmaya çalışılmıştır. Bu baskı ve sindirme politikası onlarca öğrencinin disiplin soruşturmaları sonucu okuldan atılmalarına neden olmuştur. Bu politikalar, yaşanan gözaltı ve tutuklamalarla gençliği gizli örgüt üyesi diye bir dizi operasyona tabi tutmuştur. Birçok dernek üyesi ve yöneticisi gözaltına alınmış ve tutuklamalar artmıştır."

Üniversiteli gençliği bir anda ayağa kaldıran 12 Eylül faşist zihniyeti ve onun antidemokratik uygulamaları ve yöntemleridir. O anlayış ki, öğrenci gençliği toplumun tehlikeli unsurları olarak görüyor ve yaklaşıyor..

WEŞANÊN NU

KEMAL BURKAY

azadi
û
jiyan

ŞİER

nguyen than

ŞERVANEKİ
BİÇÛK Ê
VIETNAMİ

DAXUYANI

Me dî hejmara Dengê KOMKAR ya taybetî da, bî xeletî helbestekî Mamoste Cigerxwîn bî navê Osman Sebri çapkiribû. Ber vê xeletiyê jî xwendevanan daxwaz dikin ku me bibexşinin.

Redaksiyona D. KOMKAR

Dî Tekoşina Me Da Heval Ali Xoce Wê Tîm Biji

KURDISTAN YÊ ME YE

Ger em jê dîr bin ji
Ger em roja rîzgarbûnê
Roja azadiyê nebinim ji
Kurdistan yê me ye

Heta iro emrê min bû çî
Min 25 salê xwe bo tê
Bo azadi û serxwebûna te
Bo ku gundi û palan
Karker û ronakbîr tê da
Aza û dîlxweş bijin

Nabe tu her tîm ustî xwar bi
Nabe tu her tîm bîndestê neyar bi
Nabe tu bê dewlet û sazûman bi
Nabe tu bê karxane û bê dibistan bi

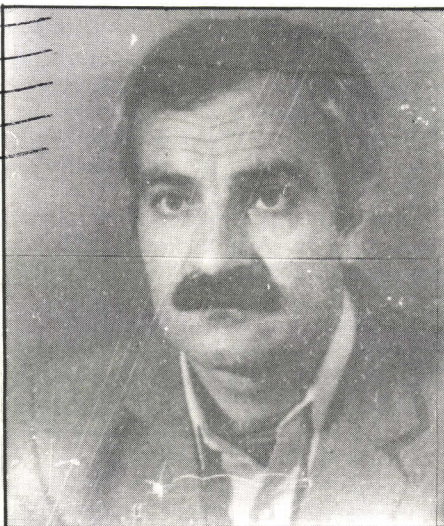
Bila axa û beg tûne bin
Bila kolonyalist tûne bin
Bila kedxwar û zordar tûne bin
Bila xwandî û nivisandî Kurdi be
Bila radyo, televizyon her Kurdi be
Bila dijîmîntî nebi, herkes
dost û yar bit

REMEZAN ADIGUZEL

3'ê meha Gulanê sala 1987 an da endamê Komîta Giştî ya KOMKAR'ê Remezan Adigüzel (Ali Xoce) bî destê provakatoreki Apoci, lî bajarê Hannoverê hat kuştin.

Heval Remezan, hevaleki jêhati, bî qedir û mîrxas bû. Hevalhogir, der-cinar, dost û dijîmî wi rînd nasdikirîn. Şahidê insaneti, mîrxasi û canfidatiya wi gelek hene. Ger çiqas em, dur û direj lî ser van tîştan nesekînin ji, lî pêwîste ku em lî ser hînek kiryarên wi yê ber bî çav, dî warê rîzgariya gelê me da keda wi û camêrtiya wi bîsekînin. Pesin bîdî û cardî bir binin.

Çawa ku em zanî, biranina pîrani ji bo her mirovî nine. Dî warê insanetiye da biranî, tîşteki gîring û rumet e. Ev, ji bo wan kesên ku lî pey armançeki rast, ji jîyanên xwe dibî; bî camêrtî, egîti û bî mîrxasi şehît dikewî. Gîringbûn

bî vî şîklê, lî ser diroka wan, jîyana wan û tekoşina wan dî edile. Rûmet û qedirgirtina heval Remezan û hevalên dî ji jî ciyek waha tê.

Dî mîntiqê da nasên Remezan gelek pîr bûn. Jî biçûkti heta dawiyê emrê; dosteki baş, dev bîken, qedr-qîmet, camêr û jêhati bû. Bî biçûkara biçûk, bî mezînara mezî, bî dostara dost û lî diji dijîmî mîrxas bû. Keda wi ê dî tekoşina gelê me da pîr bî qîymete. Şoreşgerî û welatparêziya wi ya aktîvi 20 sala bêtir kîşand. Bî sedan heval, dîlxwaz û şagîrtan ji xwe ra çêkir. Lî perçê dî ya Kurdistanê ji gelek pêşmergan nasdikir û ji xwera kîre heval.

Wî bir û bawerî û agirê welatparêziyê hê dî xortbûnê da girtî bû. Çawa ku bî devê xwe gotiye: "Gava ku ez dî lîsa Elezîzê da bûm, min wî çaxê rojnama êvar (Akşam Gazetesi) û romanên Fransîzî dîxwend. Têvgera Berzani ji wî demê da geş dibû û lî Kurdistanî Tirkî-

yê gelek melle, şêx û dewlemend, lî ser bir û bawerîya welatparêziyê dîxûn. (...) Dî wî wextê da, ez ji xorteki dîndar û welatparêzekî dîlgerm bûm."

Roj bî roj ew, lî ser bir û bawerîyên rast û bîngehi baş edîlî. Hin dî sala 1970 an da ew, kete nav komîk û komelên welatparêzi û rêxistinên pêşverû. Parketîna wezîfên gîran hîlda, dî nav refên mamos-tan, şoreşgeran û partîvanan da meşîya. Dî hukma 12 Adar 1971 an da, jî ber xebata xwe ya dî nav DDKO û komelên mamos-tan hat girtî. Dî nama xwe da, lî ser 12 Adarê waha dibêje: "Ez, dî rejîma 71 an da hatîm girtî. Min, lî Edenê êşkence dî û zehmet kîşand. (...) Dî bînê van zehmetîyan da, min şerefa şoreşgerîyê bî tu tîştî neguhurî. Lî Edenê ez, dî gîrtîgeha leşkerî a Köprü Köyü da mam."

Berî 12 İlonê bûyerên lî der û dorên Bîngolê bî gelek an eyan e. Dewleta kolonyalist bî tevê hêzên paşverû terorê pêşda dibî û bûyerên xwînê derdikir. Lî diji wana. Remezan nava gel da xebîti, bî û bawerîya xwe bî gelê mîntiqê da nasîrîn; rêya rast û mese-lên der û hundîr bî kedkar û gundiyan da zanî. Eli Xoce, çend salan dî komîta bîrêvîrîna TOB-DERê û DHKDê da wezîfe hîlda. Geşbûna tevgera welatparêz ya Kurdistan, belavbûna bî û bawerîyên sosyalîzmê, cihgirtîna ronakbîr û şoreşgeran dî nav tevgerê da bî keda heval Ramazan û hevalên wek wî ve pêkhat.

Jî ber van kar û jêhatîbûnê, dijîmî temûl nekîr. Gelek caran Remezan bû hedefa polîsan, faşîstan û kevneperestan. Wî dane ber gullan, dafîka kuştîne jê ra danî; jî wezîfê derxistin û avêtîne hep-sê. Bûyerêki xwe usa dinivîse:

(...) Min dî bîrpsîyariya TOB-DER'ê ya beşa Bîngolê da jî serî heya dawiyê cih girt. Min bî sedan, bî hezaran ve pêwendî dani, û wana ber bî refên, şoreşgerî anî.

(Dumahîk rûpel 11'an da)

Mercên aboneti : 6 Mehi 10 DM, salî 20 DM
Abone Şartları : 6 Aylık 10 DM, yıllık 20 DM

Hesap No : Postchekamt Frankfurt
Konto-Nr. : 405767-606

DERGİ
KOMKAR

Xwedi : Federasyona Komelên Karkerên
Kurdistan lî Elmanya Federal
Navnişan : 5000 KÖLN, Burgunderstr. 35-37
Elmanya Federal
Berpîrsiyar : A. SAYDAM

IMPRESSUM
Herausgeber KOMKAR
Föderation der Arbeitervereine
aus Kurdistan in der BRD e.V.
Verantwortlicher Chefredakteur:
A. SAYDAM
Druck: Eigendruck